

آیین نامه آموزشی دوره های کاردانی، کارشناسی پیوسته و کارشناسی ناپیوسته

-تعاریف(دانشگاه،دوره، رشته و نوع دروس و...)

-شرایط ورود و نام نویسی

- نظام آموزشی

- واحدهای درسی و طول مدت تحصیل کاردانی و کارشناسی پیوسته و ناپیوسته

- مرخصی تحصیلی و انصراف از تحصیل

-انتقال - مهمانی-تغییر رشته

-معادلسازی(پذیرش واحدهای درسی)

-فراغت از تحصیل

-نحوه صدور گواهی تحصیلی جهت شرکت در آزمون های مقاطع بالاتر

-مدارک لازم جهت صدور گواهینامه موقت، دانشنامه دائم

-صدور تأییدیه تحصیلی، گواهینامه موقت، دانشنامه دائم و ریزنمرات

-صدور گواهینامه موقت، دانشنامه دائم و ریزنمرات المثنی

تعاریف(دانشگاه،دوره، رشته و نوع دروس و...)

تعاریف زیر در آیین نامه های کلیه مقاطع تحصیلی بصورت یکسان پذیرفته شده و حسب مقطع مربوط مورد استناد می باشد و جزء لاینفک آیین نامه ها بوده و هر نوع تغییر و تفسیر مغایر با آن مجاز نیست.

دانشگاه علوم پزشکی :

موسسه ای است آموزشی، پژوهشی و خدماتی که علاوه بر وظیفه اصلی خود که تربیت نیروی انسانی در رده های مختلف گروه پزشکی است، به انجام آموزش، پژوهش و ارائه خدمات بهداشتی و درمانی پرداخته اند و در این امور به عنوان مرکز نهایی ارجاع عمل می نماید.

هر دانشگاه علوم پزشکی از دانشکده علوم پزشکی و حداقل دو دانشکده دیگر تشکیل می شود.

دانشکده علوم پزشکی :

دانشکده علوم پزشکی موسسه آموزشی، پژوهشی و خدمات مستقلی است که علاوه بر وظیفه اصلی خود که تربیت نیروی انسانی در رده های مختلف گروه پزشکی است، به انجام آموزش، پژوهش و ارائه خدمات بهداشتی و درمانی پرداخته و در این امور به عنوان مرکز نهایی ارجاع عمل می نماید.

دانشکده:

دانشکده واحدی از یک دانشگاه است که از حداقل سه گروه آموزشی تشکیل می شود. مانند دانشکده پزشکی، دانشکده دندانپزشکی و دانشکده بهداشت.

آموزشکده در گروه پزشکی:

موسسه آموزش عالی است که از تجمع گروههای آموزشی در سطح کاردانی رشته های گروه پزشکی تشکیل می گردد و امکانات و تجهیزات لازم برای ارائه آموزش رشته های تحصیلی در آن دایر است.
موسسه:

موسسه در آموزش عالی یک مفهوم عام است که به هر یک از مراکز آموزش عالی و پژوهشی که با مجوز رسمی از وزارت علوم، تحقیقات و فناوری یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تاسیس شده باشد اطلاق می گردد.

گروه آموزشی:

عهده دار آموزش و پژوهش و یا ارائه خدمات درمانی در ارتباط با یک رشته و یا یک شاخه می باشد. مثل گروه بهداشت، گروه فیزیولوژی و گروه جراحی.

گروه آزمایشی:

سازمان سنجش آموزش کشور در امتحانات سراسری ورود به دانشگاهها، داوطلبان را بر حسب رشته های انتخابی به گروههای خاص تقسیم می کند که هر یک از این گروه ها، گروه آموزشی نامیده می شود.

دوره:

دوره تحصیلی مجموعه دروسی است هماهنگ و منسجم و به هم وابسته در یک رشته که در چهارچوب نظام خاص و در یک مدت زمان معین به دانشجو ارائه می شود تا سرانجام به دریافت یکی از مدارک مرسوم دانشگاهی منجر شود. دوره های تحصیلی در نظام آموزش عالی علوم پزشکی ایران در مقاطع تحصیلی زیر ارائه می شوند.

- کاردانی (فوق دیپلم)

- کارشناسی (لیسانس) پیوسته و ناپیوسته

- کارشناسی ارشد (فوق لیسانس) ناپیوسته

- دکتری عمومی

- دکتری تخصصی (Ph.D)

- تخصصی بالینی (دستیاری)

- فوق تخصص

اداره آموزش :

منظور از اداره آموزش یک واحد اداری در یک دانشکده یا دانشگاه است که همه امور آموزشی مربوط به دانشجویان از قبیل نام نویسی، انتخاب واحد، انجام امتحانات، جمع آوری نمرات و اعلام نتایج را برعهده دارد.

استاد:

هر عضو هیات علمی که مسئولیت تدریس دروس نظری یا عملی را بر عهده دارد استاد نامیده می شود.

رشته:

رشته یکی از شعب فرعی گروههای علمی (علوم پزشکی، علوم انسانی، علوم پایه، فنی و مهندسی، کشاورزی و هنر) است که از لحاظ موضوع کاملاً مشخص و از دیگر موضوعات متمایز بوده و حداقل به یک کارآیی مشخص می انجامد. در دو رشته متمایز دروس مشترک نباید از ۳۰ درصد کل واحدها (بدون احتساب دروس عمومی) تجاوز کند.

گرایش:

هریک از شعب یک رشته که ناظر بر یک تخصص باشد، گرایش نامیده می شود. اختلاف دروس در دو گرایش از یک رشته نباید از ۷ درصد کل واحدها کمتر و از ۳۰ درصد کل واحدها (بدون احتساب دروس عمومی) بیشتر باشد.

دروس:

دروس دانشگاهی از لحاظ محتوی، به دروس عمومی و اختصاصی (پایه و تخصصی رشته) و از نظر ارتباط با یکدیگر به دروس پیوسته (پیش نیاز) و مستقل و از جنبه لزوم یا عدم لزوم انتخاب به دروس اجباری و اختیاری و از لحاظ نحوه تعلیم و تدریس، به دروس نظری، عملی، نظری و عملی، نظری- عملی، کارآموزی، کارورزی در عرصه تقسیم می شود.

تبصره:

دروسی که به صورت نظری و عملی نوشته می شوند مستقل از یکدیگر تدریس می شوند و هر یک کد جداگانه و نمره جداگانه دارند.

دروسی که به صورت نظری- عملی نوشته می شوند یک درس محسوب شده و کد مشترک و نمره مشترک دارند.

دروس عمومی:

دروسی است که به منظور توسعه بخشیدن به اطلاعات عمومی دانشجویان و رشد و بینش فرهنگی آنان بر اساس فرهنگ و معارف و عقاید اسلامی و نیز آشنایی با روشهای علمی عرضه می شود. این دروس برای کلیه دانشجویان تمامی رشته های علوم پزشکی در مقاطع تحصیلی کاردانی، کارشناسی پیوسته و ناپیوسته و دوره های دکتری عمومی الزامی است.

دروس اختصاصی:

این دروس به دو دسته: دروس پایه و دروس تخصصی رشته به شرح زیر تقسیم می شود:

الف- دروس پایه: دروسی است که برای آماده نمودن دانشجو، توسعه اطلاعات و تقویت بنیه و بینش علمی وی و درک بهتر دروس تخصصی رشته عرضه می شود.

ب- دروس تخصصی رشته: دروسی است که صرفاً به منظور ایجاد و افزایش کارآیی های علمی و عملی یک رشته تدریس می شود.

دروس جبرانی:

در صورتی که دانشجو دروسی را در مقطع قبلی نگذرانده باشد موظف است اضافه بر واحدهای درسی مقرر، به تشخیص گروه آموزشی و مطابق برنامه آموزشی مربوط آن دروس را به عنوان دروس جبرانی بگذراند.

دروس اجباری:

دروسی است که فارغ التحصیل شدن دانشجو منوط به گذراندن آنهاست و با دروس دیگر قابل تعویض نمی باشد.

دروس اختیاری:

دروسی است که با توجه به مقررات و برنامه های آموزشی میتوان آنها را از میان مجموعه ای از دروس انتخاب کرد.

دروس پیوسته (پیش نیاز)

دروسی است که گذراندن آنها برای گرفتن درس دیگر ضروری است .
دروس جبرانی یا اجباری می توانند پیش نیاز باشند. دروس اختیاری نمی توانند پیش نیاز باشند.

دروس مستقل:

دروسی است که انتخاب آنها منوط به انتخاب یا گذراندن درس یا درسهای دیگری نیست.

دروس نظری:

دروسی است که در کلاس درس ارائه می شود.

دروس عملی:

دروسی است که در کارگاه، آزمایشگاه و مرکز مهارتهای بالینی یا بخشهای مربوط در دانشکده ارائه می شود.

دروس کارآموزی:

دروسی است که در محیط کار واقعی (بیمارستان، درمانگاه، مراکز خدمات درمانی) و یا در محیط شبیه سازی شده (مرکز مهارتهای بالینی) برای آموزش مهارتهای عملی ارائه می شود.

دروس کارورزی:

دروسی است که در محیط کار واقعی و برای کسب تسلط بر مهارتهای عملی ارائه می شود.

دروس کارآموزی در عرصه:

دروسی است که با هدف آموزش مهارتهای عملی در عرصه ارائه خدمات بهداشتی درمانی ارائه می شود.

فصل اول

شرایط ورود و نام نویسی

شرایط ورود

ماده ۱) شرایط ورود به دوره های کاردانی، کارشناسی پیوسته و کارشناسی ناپیوسته، اعم از دوره های روزانه و شبانه به شرح زیر است:

۱-۱- پذیرفته شدن در آزمون ورودی.

۱-۲- برخورداری از سلامت تن و روان بر اساس ضوابط شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی.

۱-۳- مجاز بودن به تحصیل از نظر قوانین و مقررات جاری کشور و داشتن شرایط عمومی ورود به آموزش عالی، برابر مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی.

۱-۴- داشتن گواهینامه پایان دوره متوسطه (نظام قدیم) و یا گواهینامه دوره پیش دانشگاهی (نظام جدید) از داخل یا خارج از کشور، مورد تایید وزارت آموزش و پرورش (با توجه به نظام جدید آموزش متوسطه) یا برابر آن برای آموزش های حوزوی (مطابق مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی) و یا داشتن گواهینامه دوره کاردانی برای ورود به دوره کارشناسی ناپیوسته که حسب مورد به تایید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی رسیده باشد.

۱-۵- سپردن تعهد خدمت بر اساس ضوابط قانون آموزش رایگان یا پرداخت شهریه مطابق تعرفه و مقرراتی که از طریق مراجع ذیربط صادر می شود.

تبصره ۱: چنانچه دانشجو با توجه به ضوابط اعلام شده در دفترچه آزمون سراسری سازمان سنجش آموزش کشور از سلامت جسمی و روانی لازم برای رشته پذیرفته شده برخوردار نباشد، بر اساس نظر شورای پزشکی دانشگاه اجازه تحصیل در رشته اعلام شده را ندارد.

تبصره ۲: ارائه تاییدیه تحصیلی دوره متوسطه نظم قدیم یا پیش دانشگاهی نظام جدید در زمان ثبت نام و حداکثر تا پایان نیمسال اول تحصیلی و ارائه اصل گواهینامه پایان دوره متوسطه یا اصل گواهینامه دوره پیش دانشگاهی حداکثر تا یک سال بعد از ثبت نام اولیه الزامی است.

تبصره ۳: پرداخت شهریه، دانش آموختگان را از انجام دیگر تعهدات قانونی خاص معاف نمی کند.

تبصره ۴: در مورد دانشجویان شبانه به هنگام نام نویسی در هر نیمسال تحصیلی، پرداخت شهریه به دو صورت ثابت و متغیر، برابر ضوابط مربوط، علاوه بر رعایت سایر شرایط الزامی است.

تبصره ۵: چنانچه دانشجوی دوره روزانه بدون اراده شخصی و به دلیل مشکلات دانشگاه به دوره شبانه معرفی گردد از پرداخت هر گونه شهریه اعم از ثابت و متغیر معاف خواهد بود.

نام نویسی:

ماده ۲) پذیرفته شدگان آزمون ورودی، موظفند در مهلت هایی که توسط سازمان سنجش آموزش کشور یا دانشگاه اعلام می شود برای نام نویسی و انتخاب واحد به دانشگاه ذیربط مراجعه نمایند، عدم مراجعه برای نام نویسی در نخستین نیمسال تحصیلی پس از اعلام نتایج آزمون، انصراف از تحصیل تلقی خواهد شد.

ماده ۳) دانشجو موظف است در هر نیمسال تحصیلی در زمانی که دانشگاه اعلام می کند، برای ادامه تحصیل و انتخاب واحد به اداره آموزش مراجعه کند، عدم مراجعه دانشجو برای نام نویسی در یک نیمسال بدون اطلاع و عذر موجه به منزله ترک تحصیل است و دانشجو اخراج خواهد شد.

تبصره ۱: در موارد استثنائی که دانشجو ترک تحصیل خود را موجه می داند باید دلایل آن را حداکثر یک ماه قبل از پایان همان نیمسال بصورت مکتوب به اداره آموزش ارائه دهد، در صورت تایید موجه بودن ترک تحصیل توسط شورای آموزشی دانشگاه، آن نیمسال جزو مدت مجاز تحصیل وی محسوب و مرخصی تحصیلی برای آن نیمسال صادر می شود.

تبصره ۲: دانشجویی که ترک تحصیل نموده، چنانچه بخواهد مدارک تحصیلی خود را دریافت نماید موظف است به کلیه تعهدات قانونی دوران تحصیل خود عمل نماید.

ماده ۴: دانشجو در یک زمان حق نام نویسی و ادامه تحصیل در بیش از یک رشته و در هر رشته بیش از یک گرایش در یک یا چند دانشگاه اعم از دولتی یا غیر دولتی، روانه و شبانه را نخواهد داشت. در صورت تخلف، به تشخیص کمیته نظارت بر حسن اجرای مقررات آموزشی وزارت متبوع از ادامه تحصیل در یکی از رشته های انتخابی محروم و سوابق وی باطل اعلام می شود و دانشجو در این حال موظف است کلیه هزینه های مربوط به رشته حذف شده را مطابق تعرفه های تعیین شده به دانشگاه ذیربط بپردازد.

تبصره ۵: دانشجویان ممتاز (استعدادهای درخشان) از شمول این ماده مستثنی و تابع آئین نامه و ضوابط مربوط به خود می باشند.

فصل دوم نظام آموزشی

واحد درسی

ماده ۵) آموزش در تمام دانشگاه های کشور مبتنی بر نظام واحدی است.

در نظام واحدی، ارزش هر درس با تعداد واحدهای آن درس سنجیده می شود و قبولی یا عدم قبولی دانشجو در یک درس، به همان درس محدود است.

هر واحد درسی، مقدار یا میزان درسی است که مفاد آن به ترتیب به صورت نظری ۱۷ ساعت، عملی یا آزمایشگاهی ۳۴ ساعت، کارگاهی و کارآموزی یا عملیات میدانی و کارآموزی در عرصه ۵۱ ساعت، در طول یک نیمسال تحصیلی یا دوره تابستانی، طبق برنامه مصوب شورای عالی برنامه ریزی تدریس می شود. در مورد رشته هایی که دارای پروژه هستند مدت اجرای پروژه در یک نیمسال متناسب با واحد آن توسط استاد مربوط تعیین می شود.

سال تحصیلی :

ماده ۶) هر سال تحصیلی مرکب از دو نیمسال تحصیلی و در صورت ضرورت و داشتن شرایط و امکانات یک دوره تابستانی است. مدت آموزش هر نیمسال تحصیلی شامل ۱۷ هفته و هر دوره تابستانی شامل ۶ هفته آموزش با رعایت مفاد ماده ۵ است.

تبصره ۱: طول مدت امتحانات پایان نیمسال یا پایان دوره تابستانی جزو مدت آموزش محسوب نمی شود.

تبصره ۲: در موارد استثنایی و ضروری، شامل وقوع بلایای طبیعی، عدم امکان حضور استاد مربوط در طول ۱۷ هفته، بیماری استاد و مواردی از این قبیل، به پیشنهاد دانشکده مربوط و موافقت شورای آموزشی دانشگاه، می توان درس یا درسهایی را در مدتی کوتاه تر از ۱۷ هفته جهت کلیه دانشجویانی که آن درس یا درسها را اخذ کرده اند تدریس نمود، مشروط بر اینکه مجموع ساعات هر واحد درسی از میزان مقرر در ماده ۵ این آیین نامه کمتر نشود و شرکت در کلیه کلاسها مطابق ساعات هر واحد درسی الزامی است.

حدود اختیارات دانشگاه در مورد برنامه درسی

ماده ۷) تمام دانشگاهها و دانشکده های علوم پزشکی موظفند برنامه های درسی مصوب شورای عالی برنامه ریزی را اجرا نمایند.

تبصره: ترتیب دروس با رعایت پیش نیازها، تنظیم برنامه تحصیلی دانشجویان در طول دوره، روش تدریس و جابجا کردن ریز مواد و طرح مطالب جدید در یک درس و انتخاب منابع بر عهده دانشگاه ها و دانشکده های علوم پزشکی است.

دروس اختیاری

ماده ۸) دانشگاههای دارای هیات ممیزه می توانند با توجه به برنامه آموزشی در هر رشته و به تشخیص گروه مربوط تعدادی از دروس عملی مرتبط با رشته را تعیین و به عنوان دروس اختیاری به دانشجویان ارائه دهند، مشروط به آنکه تعداد واحدها و طول دوره در هر رشته از سقف مجاز در این آیین نامه تجاوز نکند.

ساعات حل تمرین

ماده ۹) دانشگاه ها میتوانند در صورت لزوم به تشخیص گروه آموزشی و تأیید دانشکده و دانشگاه، در هر رشته ازدوره های کارشناسی تا ۲۰ ساعت و در دوره های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته تا ۱۰ ساعت به عنوان حل تمرین به ساعات تدریس رشته، در طول دوره بیفزایند. در این افزایش ساعت موجب افزایش واحد هر درس نمی شود.

حضور و غیاب

حضور در جلسات درس

ماده ۱۵) حضور دانشجو در تمام جلسات مربوط به هر درس الزامی است و ساعات غیبت دانشجو در هر درس

نظری از $\frac{4}{17}$ ، عملی و آزمایشگاهی از $\frac{2}{17}$ و کارآموزی و کارآموزی در عرصه از $\frac{1}{10}$ مجموع ساعات آن درس نباید تجاوز کند، در غیر این صورت نمره دانشجو در آن درس صفر محسوب می شود.

تبصره ۱: غیبت در جلسات درس تا سقف مشخص شده در ماده ۱۵، در صورتی مجاز خواهد بود که با ارائه مستندات و تشخیص استا مربوطه موجه شناخته شود. نحوه برخورد با غیبت دانشجو (موجه یا غیرموجه) بر عهده استاد و با تایید دانشکده خواهد بود.

تبصره ۲: در صورتی که غیبت دانشجو در هر درس بیش از از میزان تعیین شده در ماده ۱۵ باشد ولی غیبت او با تشخیص شورای آموزشی دانشگاه موجه تشخیص داده شود، آن درس حذف می شود. در این حال رعایت حداقل ۱۲ واحد برای دوره روزانه و ۱۰ واحد برای دوره شبانه در هر نیمسال الزامی نیست. ولی نیمسال مذکور به عنوان یک نیمسال کامل جزو سنوات تحصیلی دانشجو محسوب می شود.

غیبت در امتحان

ماده ۱۶) غیبت غیر موجه در امتحان هر درس به منزله گرفتن نمره صفر در امتحان آن درس است و غیبت موجه در امتحان هر درس موجب حذف آن درس می گردد. تشخیص موجه بودن غیبت در جلسه امتحان بر عهده شورای آموزشی دانشگاه است.

حذف و اضافه

ماده ۱۷) دانشجو می تواند در هر نیمسال تحصیلی، فقط در مهلتی کمتر از دو هفته پس از شروع نیمسال تحصیلی حداکثر دو درس دیگر اخذ نماید یا دو درس اخذ شده خود را حذف یا دو درس اخذ شده خود را با دو درس دیگر جابجا نماید، مشروط بر آنکه تعداد واحدهای اخذ شده وی از حد مقرر تجاوز نکند.

تبصره ۱: غیبت در جلسات دو هفته اول هر درس به دلیل حذف و اضافه و یا به هر دلیل دیگر مجاز نیست و در صورت پیش آمد، جزو حداکثر غیبت مجاز دانشجویان (میزان تعیین شده در ماده ۱۵) محاسبه و مفاد ماده مذکور اجرا خواهد شد.

تبصره ۲: حذف و اضافه در دوره تابستانی امکان پذیر نیست.

ماده ۱۸) در صورت اضطرار، دانشجو میتواند تا ۵ هفته به پایان نیمسال تحصیلی مانده، فقط یکی از درسهای نظری

خود را با تایید گروه آموزشی مربوط حذف کند، مشروط بر آنکه اولاً غیبت دانشجو در آن درس بیش از $\frac{4}{17}$ مجموع ساعات آن درس نباشد و ثانیاً تعداد واحدهای باقیمانده وی از ۱۲ واحد در دوره روزانه و در دوره شبانه کمتر نشود.

ماده ۱۹) حذف کلیه درس های اخذ شده در یک نیمسال، حداکثر تا قبل از شروع امتحانات پایان آن نیمسال تنها در صورتی مجاز است که بنا به تشخیص شورای آموزشی دانشگاه، دانشجو قادر به ادامه تحصیل در آن نیمسال نباشد. در این صورت آن نیمسال برای دانشجو مرخصی تحصیلی محسوب خواهد شد. محاسبه یا عدم محاسبه این مرخصی در سنوات مجاز تحصیل دانشجو به عهده شورای آموزشی دانشگاه است.

تبصره: حذف کلیه درس های اخذ شده در دوره تابستانی حداکثر تا قبل از شروع امتحانات آن دوره یا تایید شورای آموزشی دانشگاه امکان پذیر است.

ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو

معیارهای ارزیابی

ماده ۲۰) ارزیابی پیشرفت دانشجو در هر درس بر اساس میزان حضور و فعالیت در کلاس، انجام فعالیتهای آموزشی و نتایج امتحانات بین نیمسال و پایان نیمسال صورت می گیرد و استاد هر درس مرجع ارزیابی دانشجو در آن درس است.

تبصره: برگزاری امتحان کتبی پایان نیمسال برای هر درس نظری الزامی است.

ماده ۲۱) ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو در واحدهای کارآموزی و کارآموزی در عرصه با توجه به موارد زیر انجام می شود:

۱-۲۱- رعایت اخلاق اسلامی و حرفه ای و حفظ شئون دانشجویی و حسن رابطه با بیماران و مراجعین و کارکنان واحد مربوط.

۲-۲۱- حضور مرتب و تمام وقت.

۳-۲۱- دقت و احساس مسئولیت در انجام امور محوله طبق ضوابط واحد مربوط.

۴-۲۱- افزایش مهارت و بهره گیری دانشجو از واحدهای کارآموزی و کارآموزی در عرصه.

۵-۲۱- شرکت در امتحانات پایانی واحدها و کسب نمره لازم.

ماده ۲۲) نتیجه ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو بر اساس مفاد مندرج در ماده ۲۰ و ۲۱ به صورت نمره تعیین می شود و نمرات دانشجو در هر درس به صورت عددی بین صفر تا بیست مشخص می شود.

ماده ۲۳) حداقل نمره قبولی در هر درس نظری و آزمایشگاهی ۱۰ و کارآموزی و کارآموزی در عرصه ۱۲ می باشد. دانشجویی که در هر یک از دروس اجباری مردود شود، در اولین فرصت، ملزم به تکرار آن است با این حال نمرات کلیه دروس اعم از قبولی و ردی در کارنامه دانشجو ثبت و در محاسبه میانگین نیمسال مربوط و میانگین کل منظور می شود.

تبصره ۱: اگر دانشجویی در یک درس اختیاری مردود شود، به جای آن درس می تواند از جدول دروس اختیاری در برنامه مصوب، درس دیگری را انتخاب کند، با این حال نمرات کلیه دروس اعم از قبولی و ردی در کارنامه دانشجو ثبت و در محاسبه میانگین نیمسال مربوط و میانگین کل منظور می شود.

تبصره ۲: هر یک از دروس نظری و عملی نمره مستقل دارند اما نمره دروس نظری- عملی که یک درس محسوب می شوند، معدل دو قسمت نظری و عملی و با توجه به ضرایب هر کدام است. در صورتی که معدل دو قسمت نظری و عملی به ۱۰ نرسد و یا یکی از آنها از ۸ کمتر باشد هر چند معدل به ۱۰ رسیده باشد هر دو قسمت باید مجدداً تکرار شود.

ماده ۲۴) در موارد استثنایی نمره کارآموزی در عرصه و دروسی که در برنامه آموزشی مصوب، توأم با پروژه ارائه می شوند در صورتی که به تشخیص استاد و تایید گروه آموزشی مربوط به تکمیل آنها در طول یک نیمسال تحصیلی میسر نباشد ناتمام تلقی می گردد. نمره ناتمام باید حداکثر تا پایان نیمسال بعد به نمره قطعی تبدیل گردد. بدیهی است ثبت نمره ناتمام در نیمسالی خواهد بود که دانشجو واحد را اخذ نموده است.

اعلام نمرات

ماده ۲۵) پس از اعلام نمره توسط آموزش، دانشجو می تواند حداکثر تا ۳ روز پس از اعلام نتایج اعتراضات خود را کتبا به آموزش دانشکده اعلام کند تا رسیدگی لازم صورت پذیرد.

ماده ۲۶) اداره آموزش هر دانشکده یا واحد ذیربط در هر دانشگاه موظف است نمرات دانشجویان را حداکثر تا دو هفته پس از برگزاری آخرین امتحان هر نیمسال و بعد از رسیدگی به اعتراضات دانشجویان و رفع اشتباهات احتمالی به آموزش کل دانشگاه تسلیم نماید.

تبصره: نمره پس از اعلام به آموزش شکل دانشگاه غیر قابل تغییر است.

میانگین نمرات

ماده ۲۷) در پایان هر نیمسال تحصیلی میانگین نمرات دانشجو در آن نیمسال و میانگین کل نمرات او تا پایان آن نیمسال محاسبه و در پایان دوره تحصیلی نیز میانگین کل نمرات دانشجو محاسبه و در کارنامه وی ثبت می شود.

تبصره ۱: برای محاسبه میانگین نمرات، تعداد واحدهای هر درس در نمره آن درس ضرب می شود و مجموع حاصل ضرب ها بر تعداد کل واحدهایی که دانشجو برای آنها نمره قبولی یا مردودی دریافت داشته است تقسیم می شود.

تبصره ۲: دوره تابستانی، به عنوان نیمسال تحصیلی محسوب نمی شود. نمرات دروسی که دانشجو در دوره تابستانی می گذراند تنها در محاسبه میانگین کل دانشجو محسوب می شود.

نام نویسی مشروط

ماده ۲۸) میانگین نمرات دانشجو در هیچ نیمسال تحصیلی نباید کمتر از ۱۲ باشد در غیر این صورت نام نویسی دانشجو در نیمسال بعد به صورت مشروط خواهد بود.

تبصره ۱: در مواردی که تعداد واحدهای ارائه شده توسط دانشگاه برای دوره روزانه کمتر از ۱۲ واحد و برای دوره شبانه کمتر از ۱۰ واحد باشد آن نیمسال جزو سنوات تحصیلی دانشجو محسوب نخواهد شد ولیکن در صورت کسر میانگین به عنوان نیمسال مشروطی محاسبه خواهد شد در مواردی که به علت مشکلات دانشجو در دوره روزانه تعداد واحدها کمتر از ۱۲ واحد و در دوره شبانه کمتر از ۱۰ واحد باشد آن نیمسال جزو سنوات تحصیلی دانشجو محسوب و در صورت کسر میانگین به عنوان نیمسال مشروطی نیز محاسبه خواهد شد.

تبصره ۲: هر دانشگاه موظف است موضوع مشروط بودن دانشجو را هر بار به وی و اولیاء او کتبا اطلاع دهد و یک نسخه از آن را در پرونده دانشجو ضبط نماید. با این وصف قصور در اخطار به وی از طرف دانشگاه و یا اظهار بی اطلاعی دانشجو از این امر مانعی در اجرای مقررات نخواهد بود.

ماده ۲۹) دانشجویی که به صورت مشروط نام نویسی می کند حتی در نیمسال قبل از کارآموزی در عرصه حق انتخاب بیش از ۱۴ واحد درسی در دوره روزانه و بیش از ۱۲ واحد درسی در دوره شبانه را ندارد.

تبصره: در مواردی استثنایی در نیمسال قبل از کارآموزی در عرصه با توجه به تعداد واحد باقی مانده و سوابق تحصیلی دانشجو، ارائه واحد بیشتر از حد مقرر به دانشجوی مشمول ماده ۲۹ به عهده شورای آموزشی دانشگاه است. در هر صورت این تعداد بیش از ۲۰ واحد درسی در دوره روزانه و ۱۸ واحد درسی در دوره شبانه نباید باشد.

اخراج دانشجوی مشروط

ماده ۳۰) در صورتی که میانگین نمرات دانشجو در دوره های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته در دو نیمسال تحصیلی، اعم از متوالی یا متناوب و کارشناسی پیوسته در سه نیمسال متوالی یا ۴ نیمسال متناوب، کمتر از ۱۲ باشد در هر مرحله ای از دوره که باشد از ادامه تحصیل محروم می شود.

ماده ۳۱) دانشجویی که به لحاظ مشروط شدن بیش از حد از ادامه تحصیل در دوره کارشناسی پیوسته محروم می شود و یا دانشجویی که تمایل به ادامه تحصیل در آن مقطع را ندارد، می تواند پس از تطبیق واحدها مطابق قوانین و مقررات مربوط و گذراندن واحدهای کمبود در مقطع پایین تر و با رعایت سایر ضوابط مربوط، در دوره کاردانی رشته تحصیلی خود فارغ التحصیل شود.

تبصره ۱: در صورتی که مقطع پایین تر رشته دانشجو در آن دانشگاه دایر نباشد دانشجو می تواند پس از اخذ پذیرش از دانشگاه دیگری که مقطع کاردانی رشته مربوط در آن دایر است ادامه تحصیل داده و فارغ التحصیل شود. مدرک تحصیلی دانشجو توسط دانشگاه مقصد صادر می شود.

تبصره ۲: در صورتی که رشته تحصیلی دانشجو در مقطع پایین تر، برنامه مصوب و دایر نداشته باشد، دانشجو می تواند با نظر گروه آموزشی مربوط به یکی از رشته های موجود نزدیکه رشته تحصیلی خود در مقطع پایین تر در آن دانشگاه یا دانشگاه دیگر، تغییر رشته دهد و پس از تطبیق واحدها با برنامه رشته جدید مطابق مقررات و گذراندن واحدهای کمبود در مقطع کاردانی رشته جدید فارغ التحصیل شود بدیهی است که تطبیق واحدها و تعیین دروس کمبود بر عهده گروه آموزشی دانشگاه پذیرنده است حداکثر فرصت مجاز جهت اخذ پذیرش از دانشگاه دیگر یک نیمسال می باشد.

ماده ۳۲) دانشجویی که به دلیل مشروط شدن بیش از حد از ادامه تحصیل محروم می شود در صورت انجام یا لغو تعهداتی که در دوران تحصیل سپرده است می تواند برای تحصیل مجدد به غیر از رشته قبولی خود در آزمون سراسری شرکت کند و در صورت قبولی در رشته مورد علاقه خود ادامه تحصیل دهد. دانشگاه پذیرنده می تواند واحدهایی را که دانشجو در رشته قبلی گذرانده است با برنامه رشته جدید تطبیق داده و طبق ضوابط این آیین نامه بعضی یا تمام آنها را بپذیرد.

واحدهای درسی و طول مدت تحصیل کاردانی و کارشناسی پیوسته و ناپیوسته

تعداد واحدها

ماده ۱۰: تعداد واحدهای درسی لازم برای گذراندن هر یک از دوره های تحصیلی گروه پزشکی، برابر سرفصل برنامه های مصوب شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی به شرح زیر است:

دوره کاردانی: ۶۴ تا ۶۸ واحد

دوره کارشناسی پیوسته: ۱۳۰ واحد

دوره کارشناسی ناپیوسته: ۶۵ واحد

ماده ۱۱: هر دانشجوی دوره روزانه در هر نیمسال تحصیلی حداقل ۱۲ و حداکثر تا ۲۰ واحد درسی و دانشجوی دوره شبانه حداقل ۱۰ و حداکثر ۱۸ واحد را باید انتخاب کند.

تبصره ۱: در صورتی که میانگین کل نمرات دانشجو در یک نیمسال تحصیلی حداقل ۱۷ باشد میتواند با نظر استاد راهنما و موافقت دانشکده، در نیمسال بعد حداکثر تا ۲۴ واحد درسی را انتخاب کند. دانشجوی دوره شبانه که دارای این شرایط باشد میتواند حداکثر تا ۲۰ واحد درسی را انتخاب کند.

تبصره ۲: در نیمسال قبلی از کارآموزی در عرصه دانشجو از رعایت شرط انتخاب حداقل ۱۲ واحد در دوره روزانه و ۱۰ واحد در دوره شبانه معاف است.

تبصره ۳: تعداد واحدهای انتخابی در دوره تابستانی حداکثر ۶ واحد درسی است.

ماده ۱۲: اخذ واحد درسی همراه با کارآموزی در عرصه مجاز نمی باشد.

تبصره ۱: در صورت ضرورت و به تایید شورای آموزشی دانشگاه اخذ حداکثر یک درس عمومی همراه با کارآموزی در عرصه امکان پذیر است. همچنین در صورتی که دانشجو تنها یک درس تئوری باقیمانده داشته باشد و قبلا آن درس را اخذ نموده و در کلاسهای مربوط حضور داشته ولیکن در امتحان آن درس شرکت نکرده و یا نمره قبولی کسب نکرده باشد، با نظر دانشگاه و تایید استاد مربوط می تواند آن درس را همراه با کارآموزی در عرصه اخذ و امتحان آن را در طول ترم از طریق معرفی به استاد بگذراند.

تبصره ۲: چنانچه دانشجو در درس معرفی به استاد نمره مردودی گرفت در نیمسال بعد ملزم به انتخاب مجدد آن درس و شرکت در کلاس مربوط و کسب نمره قبولی است.

تبصره ۳: در مواردی که در نیمسال قبل از کارآموزی در عرصه دانشجوی دوره روزانه حداکثر ۲۴ واحد درسی و دانشجوی دوره شبانه حداکثر ۲۰ واحد درسی باقی داشته باشد در صورتی که در نیمسال قبل مشروط نشده باشد با نظر دانشکده می تواند کلیه واحدها را در آن نیمسال انتخاب نماید.

دروس پیش نیاز دانشگاهی

ماده ۱۳) آن دسته از پذیرفته شدگان آزمون سراسری ورودی دانشگاهها در دوره های کاردانی، کارشناسی پیوسته و کارشناسی ناپیوسته همه رشته های تحصیلی که نمره خام مواد امتحانی آنها در آزمون ورودی در یک یا چند درس به تشخیص شورای آموزشی دانشگاه پذیرنده، از حد نصاب معینی کمتر باشد، موظفند حسب نیاز رشته، دروسی را که آن دانشگاه تعیین می کند بعنوان دروس پیش نیاز دانشگاهی علاوه بر دروس مندرج در برنامه مصوب در اولین یا دومین نیمسال تحصیلی بگذرانند.

تبصره ۱: تعیین نوع درس، تعداد واحد، ریز مواد، نحوه ارائه و زمان تدریس دروس پیش نیاز دانشگاهی بر عهده شورای آموزشی دانشگاه پذیرنده و بر اساس پیشنهاد گروههای آموزشی است.

تبصره ۲: سازمان سنجش آموزش کشور، پس از اعلام نتایج آزمون ورودی، کارنامه پذیرفته شدگان، مشتمل بر نمره خام آنها را در هر یک از مواد امتحانی در اختیار دانشگاههای ذیربط قرار می دهند.

تبصره ۳: ارائه دروس پیش نیاز دانشگاهی و چگونگی اجرای آنها، در دانشگاهها از هر لحاظ از جمله ثبت نمرات در کارنامه دانشجو، احتساب در میانگین پایان نیمسال و مشروطی و میانگین کل نمرات دانشجو مانند دروس پیش دانشگاهی و تابع مقررات آموزش عالی است.

تبصره ۴: به حداکثر طول دوره تحصیل دانشجویانی که حداقل ۸ واحد از دروس پیش نیاز دانشگاهی را گذرانده باشند، حداکثر یک نیمسال تحصیلی افزوده می شود.

طول دوره

ماده ۱۴) حداکثر مدت مجاز تحصیل در دوره های کاردانی و کارشناسی پیوسته روزانه ۳ سال و در دوره کارشناسی پیوسته روزانه ۶ سال و در دوره های شبانه به ترتیب ۳/۵ سال و ۷ سال است. در صورتی که دانشجو نتواند واحدهای دوره را در حداکثر مدت مجاز تحصیل با موافقت بگذراند از دانشگاه مربوط اخراج می شود.

مرخصی تحصیلی و انصراف از تحصیل

مرخصی تحصیلی

ماده ۳۳) دانشجو می تواند پس از گذراندن یک نیمسال تحصیلی، در هر یک از دوره های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته حداکثر برای ۱ نیمسال و در دوره کارشناسی پیوسته برای ۲ نیمسال متوالی یا متناوب از مرخصی تحصیلی استفاده کند.

دانشجویان دوره شبانه می توانند در هر یک از دوره های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته حداکثر برای ۲ نیمسال و در دوره های کارشناسی پیوسته حداکثر برای ۳ نیمسال متوالی یا متناوب، از مرخصی تحصیلی استفاده کنند.

تبصره ۱: موافقت با مرخصی تحصیلی دانشجو در اولین نیمسال تحصیلی با شورای آموزشی دانشگاه می باشد.

تبصره ۲: مدت مرخصی تحصیلی جزو حداکثر مدت مجاز تحصیل دانشجو در هر دوره محسوب می شود.

ماده ۳۴) تقاضای مرخصی تحصیلی باید به صورت کتبی، حداقل دو هفته قبل از شروع نام نویسی هر نیمسال توسط دانشجو به اداره آموزش دانشگاه تسلیم گردد.

تبصره ۱: چنانچه تقاضای مرخصی تحصیلی خارج از زمان مقرر ارائه شود تصمیم گیری بعهده شورای آموزشی دانشگاه است.

تبصره ۲: عواقب ناشی از مرخصی تحصیلی بر عهده دانشجو می باشد.

ماده ۳۵) دانشجویان زن باردار شاغل به تحصیل در کلیه رشته های علوم پزشکی، میتوانند با رعایت سایر ضوابط و مقررات از یک نیمسال مرخصی زایمان، بدون احتساب در سنوات تحصیلی استفاده نمایند.

ماده ۳۶) دانشجویانی که گواهی و عذر پزشکی موجه آنها به تایید شورای پزشکی و شورای آموزشی دانشگاه رسیده باشد میتوانند از حداکثر یک نیمسال مرخصی تحصیلی بدون احتساب در سنوات استفاده نمایند.

مرخصی تحصیلی همسر دانشجوی بورسیه و همسر کارکنان دولت

ماده ۳۷) دانشجویی که به عنوان همسر یکی از کارکنان دولت یا همسر یکی از دانشجویان بورسیه به عنوان همراه به خارج از کشور اعزام می شود می تواند با ارائه حکم مأموریت همسر و به تشخیص و تایید شورای

آموزشی دانشگاه علاوه بر استفاده از میزان مرخصی مجاز در طول دوره تحصیل تا ۸ سال دیگر نیز از مرخصی تحصیلی بدون احتساب در سنوات بهره مند گردد.

انصراف از تحصیل

ماده ۳۸) دانشجویی که تمایل به انصراف از تحصیل داشته باشد باید درخواست انصراف خود را شخصا به اداره آموزش دانشگاه یا دانشکده تسلیم نماید. این دانشجوی مجاز است فقط برای یک بار حداکثر تا یک ماه قبل از پایان همان نیمسال تقاضای انصراف خود را پس بگیرد. پس از انقضای این مهلت حکم انصراف از تحصیل وی صادر می شود و پس از آن حق ادامه تحصیل در آن رشته را ندارد.

تبصره: دانشجوی منصرف از تحصیل چنانچه بخواهد مدارک تحصیلی خود را دریافت نماید موظف است به کلیه تعهدات قانونی دوران تحصیل خود عمل نماید.

انتقال و جابجایی

انتقال

ماده ۳۹) انتقال به معنی تغییر محل تحصیل دانشجو از یک دانشگاه به دانشگاه دیگر در همان رشته و همان مقطع تحصیلی است.

ماده ۴۰) انتقال دانشجو با توافق دانشگاههای مبدا و مقصد منوط به داشتن همه شرایط زیر است:

۱-۴۰-۱- ادامه تحصیل متقاضی در دانشگاه مبدا از نظر مقررات آموزشی و انضباطی بلامانع باشد.

۲-۴۰-۲- متقاضی حداقل یک نیمسال از دوره آموزشی خود را در دانشگاه مبدا گذرانده باشد.

۳-۴۰-۳- واحدهای باقیمانده دانشجو برای دانشگاه مقصد، حداقل نصف کل واحدهای دوره باشد.

۴-۴۰-۴- میانگین نمرات دروس گذرانده شده متقاضی، حداقل ۱۲ باشد.

تبصره: انتقال محل تحصیل دانشجویانی که به دستگاههای اجرایی خاص تعهد سپرده اند با رعایت شرایط ماده ۴۰ و اعلام موافقت دستگاه اجرایی ذیربط امکان پذیر است.

ماده ۴۱) انتقال دانشجو به هر یک از دانشگاههای تهران ممنوع است جز در موارد زیر:

۱-۴۱-۱- شهادت، فوت یا معلول شدن سرپرست خانواده دانشجو به طوری که وی به تشخیص مراجع قانونی، به عنوان کفیل خانواده شناخته شود.

۲-۴۱-۲- بیماری صعب العلاج یا معلولیت موثر دانشجو به نحوی که به تشخیص شورای عالی پزشکی قادر به ادامه زندگی به طور مستقل نباشد.

۳-۴۱- ازدواج رسمی و دائمی دانشجوی دختر که محل تحصیل یا اشتغال شوهر در تهران باشد به تایید مراجع ذیربط.

تبصره ۱: هر یک از موارد مذکور در این ماده باید بعد از قبولی دانشجو در دانشگاه صورت گرفته باشد.

تبصره ۲: برای کارمندان رسمی یا پیمانی دولت ارائه حکم اشتغال ضروری است و اگر شغل همسر آزاد است گواهی اشتغال و سکونت او در تهران باید به تایید مراجع قانونی یا نیروی انتظامی رسیده باشد.

تبصره ۳: در موارد استثنایی چنانچه محل تحصیل دانشجوی دختر در تهران باشد و همسر او نیز در شهرستان دانشجو باشد اگر رشته تحصیل دختر در شهرستان محل تحصیل همسر موجود نباشد، همسر او می تواند به تهران منتقل شود.

تبصره ۴: صحت هر یک از موارد مذکور باید به تایید دانشگاه مقصد نیز برسد.

ماده ۴۲) انتقال از دوره های شبانه به روزانه و از دانشگاههای غیر حضوری (پیام نور) به دانشگاههای حضوری اعم از روزانه و شبانه و از دانشگاههای غیر دولتی به دانشگاههای دولتی ممنوع است ولی انتقال به عکس آن با موافقت مبداء و مقصد و رعایت ضوابط مربوطه بلامانع است.

تبصره ۱: انتقال فرزندان اعضای هیات علمی تابع ضوابط و آیین نامه مربوط به خود می باشد.

تبصره ۲: انتقال دانشجویان ایرانی شاغل به تحصیل در خارج از کشور به دانشگاهها و موسسات آموزش عالی داخل کشور تابع ضوابط و آیین نامه مربوط به خود می باشد.

ماده ۴۳) دانشجوی متقاضی انتقال باید درخواست انتقال خود را کتبا با ذکر مورد، حداقل ۶ هفته قبل از شروع نیمسال تحصیلی به اداره آموزش دانشگاه مبداء تسلیم نماید.

ماده ۴۴) دانشگاه مبداء در صورت موافقت با انتقال متقاضی واجد شرایط، موظف است حداکثر ظرف یک هفته، موافقت خود را همراه با درخواست دانشجو و ریز نمرات او به دانشگاه مقصد ارسال دارد و دانشگاه مقصد مکلف است حداقل دو هفته قبل از شروع نام نویسی نظر خود را به دانشگاه مبداء اعلام نماید.

تبصره: در صورت موافقت با انتقال، کلیه سوابق دانشجو از دانشگاه مبداء به دانشگاه مقصد ارسال و ارتباط دانشجو با دانشگاه مبداء قطع می شود.

ماده ۴۵) در صورت انتقال، واحدهای گذرانده شده دانشجو که نمرات آنها ۱۲ و یا بالاتر است پذیرفته می شود و پذیرفتن واحدهایی که نمره آنها کمتر از ۱۲ و بیشتر از ۱۰ است بر عهده دانشگاه مقصد است. در حال عدم پذیرش واحدهای درسی دانشجوی انتقالی در حدودی مجاز است که وی امکان گذراندن واحدهای باقیمانده خود را در طول مدت مجاز تحصیل داشته باشد.

تبصره: تمام نمرات درسی دانشجو در دانشگاه مبداء اعم از قبولی و یا ردی و سوابق آموزشی دانشجوی انتقالی از لحاظ مشروطی، عینا در کارنامه دانشجو ثبت و در محاسبه میانگین کل او محسوب می شود.

ماده ۴۶) مدرک فراغت از تحصیل دانشجوی انتقالی توسط دانشگاه مقصد صادر می شود و در آن مدرک تعداد واحدهای گذرانده شده دانشجو و مجموع واحدهای اخذ شده در دانشگاههای مبداء و مقصد، با ذکر میانگین نمرات آنها و سوابق تحصیلی دانشجو قید می شود.

ماده ۴۷) انتقال دانشجو در طول مدت تحصیل در هر مقطع، فقط یک بار مجاز است.

جابجایی

ماده ۴۸) جابجایی دو دانشجو با موافقت دانشگاههای مبداء و مقصد پس از گذراندن حداقل یک نیمسال و در صورت احراز شرایط زیر در طول مدت تحصیل برای یک بار بلامانع است.

۱- ۴۸-۱- ادامه تحصیل هر دو دانشجو در دانشگاههای مبداء از نظر مقررات آموزشی و انضباطی بلامانع باشد.

۲- ۴۸-۲- سال ورود به تحصیل هر دو دانشجو باید یکسان باشد و در هر صورت هر دو دانشجو متقاضی جابجایی نباید بیش از ۵۰٪ از واحدهای دوره را گذرانده باشند.

تبصره ۱: برای جابجایی دانشجویانی که به دستگاههای اجرایی خاص تعهد سپرده اند کسب موافقت دستگاه اجرایی ذیربط علاوه بر شرایط مذکور الرامی است.

تبصره ۲: جابجایی پذیرفته شدگان آزمون سراسری در هر سال تحصیلی با ارائه درخواست، پس از گذراندن یک نیمسال تحصیلی در دانشگاه مبداء با رعایت مفاد این فصل بلامانع است.

تبصره ۳: مدرک فراغت از تحصیل دانشجویانی که جابجا شده اند توسط دانشگاه مقصد صادر می شود.

ماده ۴۹) دانشجوی متقاضی جابجایی بایستی دو نسخه فرم مربوط به جابجایی را از دانشگاه محل تحصیل خود دریافت و تکمیل نموده و در فاصله پانزدهم الی پایان تیرماه هر سال به آموزش دانشگاه مبداء تسلیم کند.

تبصره ۱: دانشجوی متقاضی جابجایی منحصرأ میتواند یک دانشگاه را به عنوان مقصد انتخاب کند.

تبصره ۲: تقاضای جابجایی دانشجویانی که قبلا یکبار منتقل یا جابجا شده اند پذیرفته نخواهد شد.

ماده ۵۰) دانشگاهها پس از انقضای مهلت تعیین شده نسبت به بررسی تقاضاهای رسیده اقدام و حسب مورد یک نسخه از تقاضاهای تائید شده را به همراه شرح واحدهایی که متقاضیان گذرانده اند به دانشگاه مقصد ارسال می دارند.

تبصره: جابجایی منحصرأ یک بار در سال صورت خواهد گرفت و تقاضاهای جابجایی بایستی حداکثر تا پایان مردادماه به دانشگاه مقصد رسیده باشد.

ماده ۵۱) از ابتدای شهریورماه هر سال تحصیلی تقاضاهای رسیده در شورای آموزشی و یا کمیته منتخب آن شورا در دانشگاه مقصد مورد بررسی قرار می گیرد و نتایج تصمیمات متخذه قبل از شروع نام نویسی بر اساس تقویم دانشگاهی توسط معاون آموزشی دانشگاه مقصد به دانشگاه مبداء و از آن طبق به دانشجویان ذینفع اعلام می گردد.

تبصره: جابجایی دانشجویان متقاضی پس از تصویب شورای آموزشی و یا کمیته منتخب شورا امرس است قطعی و برای طرفین لازم الاجرا است.

دانشجوی میهمان

ماده ۵۲) در مواردی که دانشجو بطور موقت ناگزیر به تغییر محل تحصیل خود باشد میتواند با توافق دانشگاههای مبداء و مقصد به عنوان دانشجوی میهمان محل تحصیل خود را بطور موقت برای مدت معین تغییر دهد.

تبصره: میهمانی از دوره های روزانه به شبانه و از دانشگاههای حضور به غیر از حضوری و از دانشگاههای دولتی به غیر دولتی و بر عکس ممنوع است.

ماده ۵۳) میهمان شدن دانشجو در یک دانشگاه مشروط بر این است که دانشجو حداقل یک نیمسال تحصیلی خود را در دانشگاه مبداء گذرانده باشد.

ماده ۵۴) میهمان شدن دانشجو در یک دانشگاه برای گذراندن یک یا چند درس با موافقت دانشگاه مبداء و دانشگاه مقصد به شرط آنکه تعداد واحدهای درسی مذکور کمتر از ۱۰ واحد باشد و جمع واحدهای درسی اخذ شده دانشجو در دانشگاه مبداء و مقصد در آن نیمسال از ۱۲ واحد کمتر و از ۲۰ واحد بیشتر نشود بلامانع است.

ماده ۵۵) هر دانشجو در هر رشته می تواند حداکثر یک نیمسال در دوره کاردانی و یا کارشناسی ناپیوسته و دو نیمسال در دوره کارشناسی پیوسته، در یک دانشگاه به طور تمام وقت به صورت میهمان تحصیل کند. در هر حال واحدهایی که دانشجو به صورت میهمان چه بصورت تمام وقت و چه به صورت تک درس در یک یا چند دانشگاه گذرانده است نباید از ۴۰ درصد کل واحدهای دوره تجاوز کند.

تبصره: انتخاب واحد دانشجو چه به صورت تک درس و چه به صورت تمام وقت باید با اطلاع گروه آموزشی مربوط در دانشگاه مبداء و طبق شرایط دانشگاه مقصد باشد.

ماده ۵۶) واحدهایی که دانشجوی میهمان در یک یا چند دانشگاه می گذراند عینا در کارنامه او در دانشگاه مبدا ثبت می شود و نمرات آنها در محاسبه میانگین نیمسال و میانگین کل او منظور خواهد شد.

حداقل نمره قبولی دانشجوی میهمان در دانشگاه مقصد ۱۲ می باشد و واحدهایی را که دانشجو در دانشگاه مقصد با نمره کمتر از ۱۲ گذرانده است باید مجدداً بگذراند.

ماده ۵۷) مدرک فراغت از تحصیل دانشجوی میهمان توسط دانشگاه مبدا صادر می شود.

تغییر رشته

ماده ۵۸) دانشجو در طول دوران تحصیل در مقطع کاردانی و کارشناسی پیوسته می تواند با داشتن شرایط زیر و موافقت دانشگاه ذیربط از رشته ای به رشته دیگر تغییر رشته دهد:

۱- ۵۸-۱- ادامه تحصیل متقاضی در رشته قبلی از نظر مقررات آموزشی بلامانع باشد.

۲- ۵۸-۲- حداقل یک ششم و حداکثر یک دوم واحدهای دوره را گذرانده باشد.

۳- ۵۸-۳- نمره آزمون ورودی متقاضی در سال ورود به دانشگاه از نمره آزمون پایین ترین فرد پذیرفته شده در سهمیه و رشته مورد تقاضا در همان سال در دانشگاه مقصد کمتر نباشد.

۴- ۵۸-۴- با توجه به حداکثر مدت مجاز تحصیل، امکان گذراندن واحدهای درسی مورد نیاز در رشته جدید را داشته باشد.

تبصره ۱: تغییر رشته در مقطع کارشناسی ناپیوسته ممنوع است.

تبصره ۲: تغییر رشته دانشجویانی که به دستگاههای اجرایی خاص تعهد دارند با رعایت کلیه شرایط این ماده و اعلام موافقت دستگاه اجرایی ذیربط امکان پذیر است.

تبصره ۳: تغییر رشته به رشته هایی که در ضوابط گزینش آنها شرایط خاصی پیش بینی شده است موقوف به احراز شرایط مربوط است.

تبصره ۴: دانشجو در طول تحصیل خود تنها یک بار می تواند تغییر رشته دهد.

ماده ۵۹) تغییر رشته در مقاطع هم سطح صورت می گیرد در غیر این صورت فقط از مقطع بالاتر به مقطع پایین تر امکان پذیر است.

ماده ۶۰) در صورت موافقت با تقاضای تغییر رشته دانشجو موظف است در اولین فرصت در رشته جدید ثبت نام و انتخاب واحد نماید. پس از ثبت نام دانشجو اجازه بازگشت به رشته قبلی را ندارد.

تبصره: اقدام نکردن دانشجو به ثبت نام در رشته جدید در وقت معین به منزله انصراف از تغییر رشته تلقی می شود و حق تغییر رشته تا پایان دوره از وی سلب می شود.

تبصره ۲: دانشجو تا قبل از ثبت نام در رشته جدید تابع مقررات رشته قبلی می باشد.

تغییر رشته توام با انتقال

ماده ۶۱) در صورتی که دانشجو هم زمان دارای شرایط انتقال و همچنین شرایط تغییر رشته باشد تغییر رشته توام با انتقال بلامانع است.

تبصره: تغییر رشته توام با انتقال از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به وزارت علوم تحقیقات و فناوری و بر عکس در صورت داشتن شرایط تغییر رشته و انتقال بلامانع است.

ماده ۶۲) دروسی که دانشجو در رشته قبلی گذرانده است در گروه آموزشی رشته جدید بررسی و معادسازی می شود و فقط دروسی از وی پذیرفته می شود که به تشخیص گروه آموزشی با دروس رشته جدید حداقل ۸۰٪ اشتراک داشته باشد و نمره هر یک از آن دروس نیز از ۱۲ کمتر نباشد.

تبصره ۱: دروس پذیرفته شده در کارنامه ثبت و نمرات آنها در محاسبه میانگین کل منظور می شود ولی نمرات دروس پذیرفته نشده بدون احتساب در میانگین در کارنامه دانشجو باقی می ماند در این صورت چنانچه میانگین کل واحدهای پذیرفته نشده او کمتر از ۱۲ باشد با تصمیم شورای آموزشی دانشگاه جمعاً به عنوان یک نیمسال مشروطی برای دانشجو در رشته جدید منظور می شود.

تبصره ۲: در صورتی که تعداد واحدهای دروس پذیرفته نشده دانشجو در حدی باشد که امکان گذراندن واحدهای مورد نیاز رشته جدید را در طول مدت مجاز تحصیل از وی سلب کند با تقاضای تغییر رشته او موافقت نمی شود.

ماده ۶۳) متقاضی تغییر رشته باید درخواست خود را همراه با مدرک لازم حداقل ۶ هفته پیش از شروع نیمسال تحصیلی به اداره آموزش دانشگاه محل تحصیل خود تسلیم نماید.

ماده ۶۴) چنانچه دانشجو از مقطع کارشناسی پیوسته به مقطع کاردانی تغییر رشته دهد حداکثر مدت مجاز تحصیل بر مبنای دوره کاردانی محاسبه و به ازای هر ۲۰ واحد پذیرفته شده از دانشجو حداکثر یک نیمسال از سول مدت مجاز تحصیل وی کاسته می شود.

تغییر رشته اضطراری

ماده ۶۵) چنانچه دانشجو در دوران تحصیل دچار بیماری یا سانحه ای گردد که به تشخیص شورای پزشکی دانشگاه و تایید شورای آموزشی دانشگاه توانایی ادامه تحصیل در آن رشته و یا امکان بهره گیری از کارآیی حاصل از آن را طبق جدول نقص عضو از دست بدهد اجازه ادامه تحصیل در آن رشته را ندارد و می تواند با رعایت

سایر مقررات به رشته دیگری که از لحاظ نمره آزمون ورودی نزدیکترین نمره را دارد تغییر رشته دهد. در این حال دانشجوی از رعایت شرایط موضوع ماده ۵۸ باستثنای بند ۱ معاف خواهد بود.

تبصره: در مواردی که دانشجوی در طول دوره تحصیل دچار اختلالات روانی و رفتاری یا بیماری جسمی و نقص عضو موثر گردد به نحوی که توانایی ادامه تحصیل در هیچ یک از رشته های گروه آزمایشی مربوط را نداشته باشد می تواند با نظر شورای پزشکی دانشگاه و تایید شورای آموزشی دانشگاه به رشته ای در گروه آزمایشی دیگر که از لحاظ نمره آزمون ورودی نزدیکترین نمره را دارد پس از کسب موافقت دانشگاه مقصد تغییر رشته دهد.

پذیرش واحدهای درسی

ماده ۶۶) معادل ساطی و پذیرش دروسی که دانشجوی قبلا در دانشگاهها یا دیگر مقاطع تحصیلی گذرانده است با رعایت شرایطی به شرح زیر مجاز است:

۱-۶۶- دانشجوی با توجه به سوابق تحصیلی خود مجاز به شرکت در آزمون ورودی رشته جدید باشد.

۲-۶۶- دانشگاه قبلی و مدارک تحصیلی آن مورد تایید وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی یا وزارت علوم تحقیقات و فناوری باشد.

۳-۶۶- تحصیل دانشجوی در دانشگاه قبلی مطابق برنامه مصوب شورای عالی برنامه ریزی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و یا وزارت علوم، تحقیقات و فناوری باشد.

۴-۶۶- محتوای آموزشی دروس گذرانده شده دانشجوی با دروس جدید به تشخیص گروه آموزشی حداقل ۸۰٪ اشتراک محتوایی داشته و نمره هر یک از دروس از ۱۲ کمتر نباشد.

تبصره ۱: معادل سازس و پذیرفتن دروس توسط گروههای آموزشی ذیربط در دانشگاه پذیرنده انجام می شود.

تبصره ۲: نمرات دروس پذیرفته شده از دانشجوی در محاسبه میانگین نیمسال محسوب نمی شود ولی در محاسبه میانگین کل دانشجوی محسوب خواهد شد.

تبصره ۳: به ازاء هر ۲۰ واحد از دروس پذیرفته شده دانشجوی، یک نیمسال تحصیلی از حداکثر مدت مجاز تحصیل وی کاسته می شود.

فراغت از تحصیل

ماده ۶۷) میانگین کل نمرات دانشجوی در پایان دوره تحصیل باید حداقل ۱۲ باشد تا در رشته تحصیلی خود حسب مورد مدرک کاردانی، کارشناسی پیوسته و یا کارشناسی ناپیوسته دریافت کند. در صورتی که میانگین کل نمرات دانشجوی از ۱۲ کمتر باشد چنانچه از نظر طول تحصیل مانعی نداشته باشد میتواند حداکثر تا ۲۰ واحد درسی از

درسهایی را که با نمره کمتر از ۱۲ قبول شده است در دوره های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته در یک نیمسال تحصیلی و در دوره کارشناسی پیوسته در ۲ نیمسال تحصیلی مجدداً انتخاب و آن دروس را تکرار کند تا میانگین کل خود را جبران نماید. در این صورت نمرات دروس تکراری علاوه بر نمرات قبلی در کارنامه دانشجو ثبت و در محاسبه میانگین کل نمرات او محسوب می شود.

تبصره ۱: در صورتی که دانشجو مطابق مفاد ماده ۶۷ دروس تکراری را اخذ نماید و در امتحان آن دروس مردود شود چنانچه پس از احتساب کلیه نمرات قبولی ردی و تکراری میانگین کل وی به ۱۲ رسیده باشد. قبولی قبلی او در آن درس ملاک عمل است و دانشجو می تواند فارغ التحصیل شود. در صورتی که میانگین کل وی به ۱۲ نرسیده باشد چنانچه دانشجوی مقاطع کاردانی و کارشناسی ناپیوسته باشد از تحصیل محروم و اخراج می شود و در صورتی که دانشجوی مقطع کارشناسی پیوسته باشد دانشجو در آن درس مردود و علیرغم این که قبلاً در آن درس نمره قبولی کسب نموده بایستی مجدداً آن درس را با رعایت مفاد ماده ۶۷ تکرار نماید.

تبصره ۲: دانشجویی که نتواند یا نخواهد از مقررات مذکور در این ماده استفاده کند یا علیرغم استفاده از آن نتواند کمبود میانگین کل نمرات خود را جبران نماید در صورتی که مقطع تحصیلی او کاردانی یا کارشناسی ناپیوسته باشد از تحصیل محروم و اخراج می شود و در صورتی که در مقطع کارشناسی پیوسته باشد بر اساس ماده ۳۱ و تبصره های آن اقدام می گردد.

ماده ۶۸: دانشجویی که کلیه واحدهای درسی یکی از مقاطع کاردانی و کارشناسی ناپیوسته و کارشناسی پیوسته را طبق برنامه مصوب و بر اساس مقررات این آیین نامه با موفقیت گذرانده باشد فارغ التحصیل آن دوره شناخته می شود.

تبصره ۱: تاریخ فراغت از تحصیل دانشجو روزی است که آخرین نمره درسی وی توسط استاد به اداره آموزش دانشکده تحویل می شود.

تبصره ۲: با توجه به تبصره ۱ و رعایت دقیق مفاد ماده ۲۵ ضرورت دارد هر دانشگاه در هر نیمسال زمان خاصی را برای اعلام فراغت از تحصیل دانشجویان تعیین و مقدمات آن را فراهم سازد.

تبصره ۳: قید کلمه شبانه در مدارک فراغت از تحصیل دانش آموزان دوره های شبانه الزامی است.

ماده ۶۹: این آیین نامه در ۱۱۲ فصل و ۶۹ ماده و ۸۱ تبصره در بیست و ششمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۸۳/۳/۲۳ مصوب گردید و برای آن دسته از دانشجویانی که از سال تحصیلی ۸۴-۸۳ وارد دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی می شوند لازم الاجرا است و از این تاریخ به بعد تمام آیین نامه ها، بخشنامه ها و دستورالعمل های مغایر با آن برای این گروه از دانشجویان لغو می شود.

نحوه صدور گواهی تحصیلی جهت شرکت در آزمون های مقاطع بالاتر

صدور گواهی تحصیلی برای دانشجویان ترم آخر و دانش آموختگان، جهت شرکت در آزمونهای ناپیوسته مقاطع بالاتر تحصیلی

دانشجویان ترم آخر تحصیلی در صورت تمایل به شرکت در آزمونهای ناپیوسته مقاطع تحصیلی بالاتر ضمن دریافت معرفی نامه از دانشگاه مبنی بر اتمام تحصیلات حداکثر تا (۶/۳۱ یا ۱۱/۳۰) و نیز دانش آموختگانی که تا آن موقع اقدام به معرفی خود جهت انجام طرح نیروی انسانی ننموده و یا از انجام آن معاف گردیده اند، جهت اخذ گواهی مذکور می توانند به حوزه امور آموزشی دانشگاه مراجعه نمایند.

سایر دانش آموختگان با ابلاغ معرفی به طرح و یا معرفی نامه از محل انجام آن و ارسال آن همراه با فرمهای ثبت نامی می توانند در آزمونهای مذکور شرکت نمایند.

شایان ذکر است بر طبق دستورالعملهای موجود برای مشمولین خدمت نظام وظیفه تا پایان آن هیچگونه گواهی و تأییدیه تحصیلی صادر نخواهد شد و اطلاعات ارسالی از آموزش دانشگاه محصل تحصیل به حوزه نظام وظیفه جهت شناسایی دانش آموخته کفایت می نماید.

ارسال مدارک تحصیلی دانش آموختگانی که در مقاطع بالاتر تحصیلی پذیرفته شده اند به دانشگاههای متقاضی

دریافت نامه از دانشگاه محل تحصیل مبنی بر پذیرش و ثبت نام دانش آموخته این دانشگاه در رشته و مقطع تحصیلی جدید و لزوم ارسال گواهی فراغت از تحصیل و ریز نمرات نامبرده، که متعاقباً پس از بررسی تعهدات دانش آموخته و وضعیت طرح نیروی انسانی و صندوقهای رفاه دانشجویی و (مرکز آموزشی درخواست کننده)، پاسخ لازم تنظیم و ارسال خواهد گردید.

«در این زمینه بطور کاملتری در بخش صدور گواهی فراغت از تحصیل توضیح داده شده است.»

مدارک لازم جهت صدور گواهینامه موقت، دانشنامه دائم

صدور تأییدیه تحصیلی جهت دانش آموختگان

با توجه به سیاستهای وزارت بهداشت مبنی بر واگذاری انجام برخی امور اجرایی به دانشگاههای علوم پزشکی کشور، از تاریخ ۸۲/۱۰/۱ طی نامه شماره ۱۴۰۷۲۱ مورخ ۸۲/۹/۷ اختیار صدور تأییدیه تحصیلی برای دانش آموختگان به دانشگاههای علوم پزشکی کشور واگذار گردید.

باستناد قانون تامین وسایل و امکانات تحصیل اطفال و جوانان ایرانی، کلیه دانش آموختگان مکلفند پس از انجام یا قطع تحصیل، به تناسب مدت تحصیلات عالی خود در رشته های مورد نیاز کشور خدمت نمایند، با توجه به تعهدات یاد شده، دانش آموختگان رشته های علوم پزشکی، قبل از انجام آنان، مشمول دریافت دانشنامه و ریزنمرات نخواهند بود، از سوی دیگر دانش آموختگان جهت اشتغال بکار نیازمند ارائه مدرک قابل قبولی مبنی بر فراغت از تحصیل می باشند که این امر طی فرمهایی به نام تأییدیه تحصیلی که بیان کننده وضعیت تحصیلی و تعهدات دانش آموخته بوده بصورت محرمانه به مراکز متقاضی ارسال می گردد.

معیار اصل صدور تأییدیه تحصیلی، هماهنگی تعهدات خاص و تعهدات منطقه ای با محل بکارگیری دانش آموخته بوده و مدارک مورد نیاز برای صدور تأییدیه تحصیلی بشرح زیر می باشد:

دریافت فرم درخواست تأییدیه تحصیلی از مبادی ذیربط

-تصویر گواهی پایان یا معافی از طرح نیروی انسانی
-داشتن ابلاغ طرح برای مواردی که درخواست تأییدیه جهت محل انجام طرح باشد.
-تصویر وضعیت بدهی به صندوقهای رفاه دانشجویی(تسویه حساب یا تقسیط)
«در ارتباط با صدور تأییدیه تحصیلی برای دانش آموختگان بطور کاملتری در فصلهای بعد توضیح داده شده است.»

- دستورالعمل صدور گواهینامه موقت تحصیلی دانش آموختگان گروه علوم پزشکی
- ۱- گواهینامه موقت براساس فرمت اصلی که توسط وزارت بهداشت تهیه و ابلاغ گردیده تکمیل و صادر می گردد.
  - ۲- قبل از صدور گواهینامه موقت مدارک مستند در زمینه طرح نیروی انسانی(معافیت یا پایان طرح) وضعیت بدهی به صندوق رفاه دانشجویان علوم پزشکی(تسویه حساب و یا تقسیط) و همچنین کارت پایان خدمت (برای آقایان) اخذ می گردد.
  - تبصره : رشته هایی که از طرف دفتر تامین و توزیع نیروی انسانی بدون قید و شرط مشمول طرح نمی باشند جهت صدور گواهینامه موقت، نیازی به دریافت گواهی معافیت از طرح ندارند.
  - ۳- مدت اعتبار گواهینامه موقت برای کلیه دانش آموختگان از زمان صدور به مدت ۵ سال می باشد.
  - ۴- گواهینامه موقت فقط برای یکبار و بمدت ۲ سال قابل تمدید است.
  - ۵- اصل گواهینامه موقت هنگام ارائه دانشنامه به دانش آموخته دریافت می گردد.
  - ۶- کلیه اطلاعات مربوط به مدت استفاده از آموزش رایگان، سهمیه ثبت نامی و همچنین تعهدات منطقه ای دانش آموخته در گواهینامه موقت درج می گردد.
  - ۷- دانش آموختگان دوره شبانه با سهمیه قبولی منطقه ۲ و ۳ به لحاظ پرداخت شهریه فقط برابر مدت تحصیل تعهد خدمت دارند لذا میزان تعهدات آنان مانند دارندگان سهمیه قبولی منطقه ۱ به مدت یک برابر و محل خدمت آنها «ایران» قید می گردد.
  - ۸- دارندگان سهمیه ثبت نامی مناطق ۲ و ۳ با سهمیه قبولی کد صفر(۲۰٪ آزاد منفک از سهمیه مناطق) تعهدات منطقه ای نداشته و صرفاً مانند بند ۷، یک برابر مدت تحصیل تعهد خدمت در ایران دارند.
  - ۹- صدور گواهینامه موقت جهت اتباع غیر ایرانی خلاف مقررات می باشد.
  - ۱۰- گواهینامه موقت غیر قابل ترجمه می باشد.
  - ۱۱- در صورتی که دانش آموخته دارای سند محضری به وزارت بهداشت و یا سازمان دیگری باشد صدور گواهینامه موقت بعد از انجام تعهدات و ابطال سند انجام می پذیرد.
  - ۱۲- زمان صدور گواهینامه موقت بعد از روشن شدن وضعیت طرح نیروی انسانی(معافیت و یا اتمام آن) تا زمان دریافت دانشنامه می باشد.
  - ۱۳- در صورتیکه دانش آموخته ای دو یا چند مقطع خود را در یک دانشگاه به اتمام رسانده باشد صدور گواهینامه موقت منوط به روشن شدن وضعیت طرح نیروی انسانی(معافیت یا پایان طرح) و روشن شدن وضعیت بدهی ها(تقسیم یا تسویه حساب) در مقطع جدید می باشد.
  - ۱۴- در صورتیکه گواهینامه موقت پایان تحصیلات شخصی مفقود شود، صدور گواهینامه موقت المثنی پس از انجام تشریفات ذیل امکان پذیر می باشد:
الف- تهیه یک برگ استشهاد محلی که به امضاء حداقل سه نفر رسیده باشد.
ب- تأیید امضاءها بوسیله دفاتر اسناد رسمی و ارائه آن به اداره امور آموزشی دانشگاه.
ج- سپردن تعهد به امور آموزش دانشگاه.

مدارک مورد نیاز جهت اخذ دانشنامه یا گواهینامه تحصیلی :

- ۱- دو قطعه عکس جدید
  - ۲- تصویر پایان طرح نیروی انسانی (جهت رشته های مشمول طرح)
  - ۳- تسویه حساب صندوق رفاه دانشجویان وزارت
  - ۴- تصویر و اصل پروانه موقت و دائم (جهت رشته های که مشمول این قانون می باشند مانند پزشکی و مامائی)
  - ۵- تصویر کارت پایان خدمت آقایان
  - ۶- تحویل اصل گواهینامه موقت تحصیلی (برای کسانیکه قبلاً گواهینامه موقت دریافت نموده اند)
  - ۷- گواهی اشتغال به کار در واحدهای وابسته به دانشگاههای علوم پزشکی کشور جهت احتساب تعهدات
  - ۸- فیش بانکی به شماره حساب سیبا ۰۱۰۰۳۱۹۰۰۱۲۳۳۲۱ بانک ملی شعبه جامع شهرک قدس کد ۱۴۵۸ جهت کسانیکه تمایل به خرید تعهدات خود دارند .
- بعد از اخذ مدارک فوق جهت فارغ التحصیلان عزیز مجوز تحویل مدارک صادر گردیده همراه با ریز نمرات و اصل دانشنامه و مدارک دوره های قبل تحویل می گردد.
- توجه :
- جهت خرید تعهدات مبلغ هر رشته بصورت جداگانه بشرح ذیل می باشد .

جدول هزینه های بهره مندی از آموزش رایگان ویژه ورودی ۷۳/۷/۱ به بعد

رشته تحصیلی	مقطع	شهریه هر نیمسال
پزشکی	دکترای عمومی	۳/۵۰۰/۰۰۰
دندانپزشکی	دکترای عمومی	۲/۸۰۰/۰۰۰
داروسازی	دکترای عمومی	۲/۵۰۰/۰۰۰
علوم آزمایشگاهی	دکترای علوم آزمایشگاهی	۳/۵۰۰/۰۰۰
علوم تغذیه	کارشناسی	۱/۲۰۰/۰۰۰
فیزیوتراپی	کارشناسی	۱/۲۰۰/۰۰۰
مامائی	کارشناسی	۱/۲۵۰/۰۰۰
پرستاری	کارشناسی	۱/۲۵۰/۰۰۰
کتابداری	کارشناسی	۱/۲۰۰/۰۰۰
بهداشت محیط	کارشناسی ناپیوسته	۱/۳۵۰/۰۰۰
اعضاء مصنوعی	کارشناسی ناپیوسته	۱/۲۵۰/۰۰۰
رادیولوژی	کارشناسی	۱/۳۰۰/۰۰۰
بینائی سنجی	کارشناسی ناپیوسته	۱/۳۰۰/۰۰۰
شنوائی سنجی	کارشناسی	۱/۲۵۰/۰۰۰
کاردرمانی	کارشناسی	۱/۲۵۰/۰۰۰
گفتار درمانی	کارشناسی	۱/۲۵۰/۰۰۰
بهداشت حرفه ای	کارشناسی ناپیوسته	۱/۲۰۰/۰۰۰
علوم آزمایشگاهی	کاردانی	۱/۰۰۰/۰۰۰
هوشبری	کاردانی	۹۵۰/۰۰۰
مدارک پزشکی	کاردانی	۹۰۰/۰۰۰
اتاق عمل	کاردانی	۹۵۰/۰۰۰
بهداشت عمومی	کاردانی	۹۵۰/۰۰۰

***مدارک مورد نیاز جهت اخذ گواهینامه موقت تحصیلی :

- ۱- تصویر پایان طرح نیروی انسانی (جهت کلیه رشته های مشمول طرح مانند پزشکی- پرستاری - هوشبری و ...)
- ۲- یک قطعه عکس جدید
- ۳- تصویر کارت ملی
- ۴- تصویر پایان خدمت / معافیت (جهت آقایان)

مدارک مورد نیاز جهت اخذ تأییدیه موقت تحصیلی:

کلیه دانشجویان عزیزی که واحدهای درسی خود را به اتمام رسانده اند باید با کلیه واحدهای دانشگاه تسویه حساب نمایند یک نسخه آن را به اداره کل آموزش و یک نسخه دیگر آن را به دانشکده خود تحویل نمایند تا بعد از آن ریز نمرات آنان به اداره کل جهت صدور گواهی فراغت از تحصیل ارسال گردد . بعد از انجام مراحل فراغت از تحصیل دانش آموخته عزیز نامه اعلام نیاز را از واحد طرح نیروی انسانی از یکی از دانشگاههای علوم پزشکی کشور ترجیحاً (شهر یا استان خود) اخذ نموده تا در پاسخ نامه تأییدیه موقت تحصیلی جهت نامبرده صادر گردیده و ارسال شود .

چگونگی محاسبه تعهدات فارغ التحصیلان گرامی بر حسب استفاده از سهمیه ثبت نامی و سهمیه قبولی در کنکور سراسری

شبانہ :

چنانچه از سهمیه ثبت نامی منطقه یک ، شاهد و ایثارگر ، خانواده شهداء ، رزمندگان ، آزاد و ... استفاده نموده اید هیچگونه تعهدی ندارد . ضمناً سهمیه ثبت نامی با کد صفر نیز تعهد ندارد استفاده از سهمیه ثبت نامی منطقه دو و سه و ... با استفاده از سهمیه قبولی ۱ و بالاتر برابر مدت تحصیل تعهد دارند .

روزانه :

استفاده از سهمیه ثبت نامی منطقه یک ، شاهد ، رزمندگان و خانواده شهداء و سهمیه قبولی با کد صفر یک برابر مدت تحصیل تعهد دارد .

استفاده از سهمیه ثبت نامی منطقه دو و سه با کد ۱ و بالاتر دو برابر مدت تحصیل تعهد دارند .

صدور تأییدیه تحصیلی، گواهینامه موقت، دانشنامه دائم و ریزنمرات

« دستورالعمل صدور گواهینامه، دانشنامه و ریزنمرات المثنی »

الف: گواهینامه موقت پایان تحصیلات

در صورتیکه گواهینامه موقت پایان تحصیلات شخصی مفقود شود، صدور گواهینامه موقت المثنی پس از

انجام تشریفات زیر امکان پذیر می باشد :

۱- تهیه یکبرگ استشهاد محلی که به امضاء حداقل سه نفر رسیده باشد(طبق فرم پیوست)

- ۲-تأیید امضاها بوسیله یکی از مراجع رسمی(محاضر ثبت اسناد، کلانتری محل یا یکی از ادارات دولتی یا یکی از نهادهای انقلابی) و ارائه آن به اداره کل امور آموزشی دانشگاه.
- ۳- دادن یک برگ تعهد به امور آموزشی دانشگاه طبق فرم ضمیمه.

ب: دانشنامه یا گواهینامه دائم

- در صورتیکه دانشنامه یا گواهینامه دائم شخص مفقود شود صدور دانشنامه یا گواهینامه دائم المثنی ضمن رعایت دستور العمل تهیه و صدور دانشنامه، پس از انجام تشریفات زیر امکان پذیر خواهد بود :
- ۱-تهیه استشهاد محلی و تأیید آن بوسیله یکی از مراجع رسمی بشرح ذکر شده در بالا
  - ۲-دادن یک برگ تعهد به امور آموزشی طبق فرم ذکر شده
  - ۳-تهیه آگهی فقدان مدرک تحصیلی و ارسال آن به اداره مطبوعات وزارت ارشاد اسلامی
- نشر آگهی در یکی از جراید کثیرالانتشار، سه نوبت بفاصله ده روز به هزینه شخص متقاضی

ج: ریزنمرات

- چنانچه ریزنمرات دانش آموخته پس از طی مراحل قانونی تحویل گردیده و سپس مفقود گردد، آموزش دانشگاه با اخذ یک برگ تعهد (طبق فرم ذکر شده) فقط برای یک بار ریز نمرات المثنی صادر می نماید.

بسمه تعالی
استشهاد محلی

اینجانبان امضاء کنندگان زیر گواهی می‌دهیم :

دانشنامه دائم / گواهینامه موقت صادره از

بشماره

مورخ متعلق به خانم / آقا

فرزند دارای شماره شناسنامه

خیابان

کوچه شماره

مفقود شده است.

۱- نام و نام خانوادگی و نشانی محل سکونت نفر اول:

امضاء

۲- نام و نام خانوادگی و نشانی محل سکونت نفر دوم:

امضاء

۳- نام و نام خانوادگی و نشانی محل سکونت نفر سوم:

امضاء

محل تأیید یکی از مراجع رسمی: محضر اسناد رسمی / کلانتری محل / یکی از سازمانهای دولتی یا یکی از نهادهای انقلابی

تعهد نامه

اینجانب:

فرزند:

دارای شماره شناسنامه:

صادر:

متولد:

فارغ التحصیل ماه:

سال:

مقطع:

رشته:

از:

طبق استشهاد تقدیمی تعهد می نمایم که مدرک تحصیلی:

شماره:

مورخ:

اشاره شده در استشهاد ضمیمه شده است و در صورتیکه پیدا شود آن را به اداره کل امور آموزشی تسلیم و در صورتیکه خلاف آن ثابت شود مسئولیت ناشی از عواقب آنرا می پذیرم.

امضاء و تاریخ

نشانی کامل محل سکونت و کار:

آگهی فقدان گواهی نامه

براساس ادعاهای خانم / آقای

دارنده شناسنامه شماره:

فرزند:

مشارالیه مفقود گردیده است. لذا بدینوسیله ضمن اعلام عدم امتیاز گواهی فوق

گواهی

مراتب جهت اطلاع ۳ بار به فاصله ده روز در جراید کثیرالانتشار بچاپ میرسد. (آگهی چاپ)

اداره کل امور آموزشی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی

صدور گواهی فراغت از تحصیل

در خصوص دانش آموختگانی که در مقاطع بالاتر رشته های مرتبط (علوم پزشکی و پیرا پزشکی) پذیرفته شده اند پس از دریافت درخواست دانشگاه فعلی، ارسال گواهی فراغت از تحصیل و ریز نمرات با قید کلیه تعهدات توسط دانشگاه علوم پزشکی مبداء (مقطع قبلی) به صورت محرمانه به دانشگاه فعلی محل تحصیل دانش آموخته انجام می پذیرد.

دانش آموختگانی که در رشته های غیر مرتبط پذیرفته می شوند جهت معادل سازی واحدهای عمومی خود با ارائه مدرک طرح (پایان یا معافیت از طرح) - تسویه حساب صندوق رفاه - تصویر کارت دانشجویی یا تصویر برگه انتخاب واحد رشته جدید، ریز نمرات واحدهای عمومی و حداکثر تا ۸ واحد تخصصی ایشان به دانشگاه محل تحصیل رشته جدید به صورت محرمانه و با قید کلیه تعهدات ارسال می گردد.

در مورد پذیرفته شدگان مقاطع بالاتر در رشته های غیر مرتبط نیز در صورت ارائه گواهی مبنی بر انجام یا معافیت از طرح نیروی انسانی (جهت رشته های مشمول خدمت طرح) گواهی فراغت از تحصیل پس از وصول استعلام از دانشگاه متقاضی با ذکر کلیه تعهدات و تاکید بر الزام انجام آن بعد از اتمام تحصیلات مقطع کنونی صادر خواهد شد. در گواهی صادر شده قید می گردد که از تسلیم دانشنامه مقطع فعلی تا زمانی که فرد، واجد شرایط دریافت دانشنامه مقطع قبلی (پس از انجام یا خرید تعهدات) نگردیده و تصویر آنرا به دانشگاه فعلی ارائه نداده اند

خودداری شود و در صورت ضرورت و نیاز به ریز نمرات مقطع قبلی دانش آموختگان، آن را بصورت محرمانه می توان به دانشگاه محل تحصیل فعلی ارسال نمود.

صدور هر نوع گواهی مبنی بر فراغت از تحصیل با قید معدل برای شرکت در آزمونهای استخدامی یا جهت ادامه تحصیل با ارائه تصویر وضعیت طرح نیروی انسانی بلامانع می باشد.

دانش آموختگانی که رشته آنها مشمول طرح نیروی انسانی نبوده و تعهدات منطقه ای دارند نیز می توانند گواهی مبنی بر فراغت از تحصیل دریافت نمایند.

دستورالعمل صدور تأییدیه تحصیلی جهت دانش آموختگان

همانگونه که در صفحات قبل اشاره شد، کلیه دانش آموختگان مکلفند پس از انجام یا قطع تحصیل به تناسب مدت تحصیل به تناسب مدت تحصیلات در رشته های مورد نیاز کشور خدمت نمایند.

با توجه به تعهدات یاد شده، دانش آموختگان علوم پزشکی قبل از انجام آنها مشمول دریافت دانشنامه و ریز نمرات نخواهند بود. از سویی این گروه از دانش آموختگان جهت اشتغال به کار نیاز به ارائه مدرک قابل قبول مبنی بر فراغت از تحصیل دارند که این امر طی فرمهایی به نام تأییدیه تحصیلی که بیان کننده وضعیت تحصیلی و تعهدات دانش آموخته است بصورت محرمانه، به مراکز و موسسات ذیربط ارسال تا از مزایای قانونی مدرک تحصیلی خود بهره مند گردند.

قبل از شروع توضیحات در خصوص چگونگی صدور تأییدیه تحصیلی، ابتدا به بررسی اجمالی تعهدات دانش آموختگان اعم از منطقه ای و محضری خاص و عام می پردازیم. برابر مقررات تعهدات عام تمام دانش آموختگان بر اساس سهمیه ای که در آزمون سراسری پذیرفته می شوند مشخص می گردد که تعهدات آموزش رایگان نیز نامیده می شود.

سهمیه ها بشرح ذیل میباشد:

الف: پذیرفته شدگان سهمیه منطقه یک-آزاد-شاهد-رزمندگان-نهادهای-نهضت سواد آموزی، برابر مدت تحصیلات خود متعهد خدمت در هر نقطه از کشور می باشند.

ب: پذیرفته شدگان سهمیه منطقه ای، مناطق دو و سه و نیز مناطق محروم، دو برابر مدت تحصیلات متعهد خدمت بوده که یک برابر آن به علت استفاده از سهمیه منطقه ای، می بایست حتما در منطقه مورد پذیرش انجام شود.

پ: پذیرفته شدگان سهمیه عشایر و بومی نیز همانند مناطق ۲ و ۳ محروم به میزان دو برابر مدت تحصیلات متعهد خدمت می باشند.

ث: پذیرفته شدگان سهمیه استناداریها، به میزان ۳ برابر مدت تحصیلات متعهد خدمت به استان مورد تعهد خود میباشند (که تعهدات آنها مطابق متن سند تعهد محضریشان میباشد) این سهمیه مخصوص ۹ استان محروم کشور است. توضیح اینکه سهمیه مناطق چهار و پنج تا قبل از سال ۶۸ با توجه به تقسیم بندی کشوری وجود داشته که به میزان دو برابر مدت تحصیلات متعهد خدمت می باشند که یک برابر آن شامل تعهد خدمت در منطقه خواهد بود.

تعهدات منطقه ای ۵ و ۶ در منطقه ۳ فعلی و تعهدات منطقه ای ۲ و ۳ در منطقه ۲ فعلی انجام می گیرد.

ث: پذیرفته شدگان آزمونهای سراسری رشته های تحصیلی دوره شبانه که سهمیه ثبت نامی آنها ۲ و ۳ میباشد، یک برابر مدت تحصیل متعهد خدمت در هر نقطه از کشور (مانند سهمیه آزاد دوره روزانه) میباشد. لازم بذکر است که دانش آموختگان شبانه منطقه آزاد یا منطقه یک تعهد آموزش رایگان ندارند.

ج: سهمیه ۲۰٪ آزاد منفک از مناطق یا کد صفر: به استناد دستور العمل شماره ۱/۵۰۲۵ مورخ ۷۶/۳/۶ سازمان سنجش آموزش کشور، پذیرفته شدگان آزمونهای سراسری سال ۷۴ به بعد با سهمیه منطقه ۲ و ۳ دوره روزانه که دارای حد نصاب حداقل نمره قبولی گزینش آزاد در رشته تحصیلی خود بوده اند، (لیست اسامی آنان از طریق سازمان سنجش به کلیه دانشگاهها ارسال گردیده) مانند سهمیه آزاد (منطقه یک) محسوب شده و برابر مدت تحصیل در هر نقطه از کشور متعهد خدمت میباشند.

لازم به ذکر است تعهدات و خدمات قانونی کلیه پذیرفته شدگان بر اساس سهمیه ثبت نامی انجام می شود مگر در مورد پذیرفته شدگان با سهمیه قبولی مناطق محروم که این گروه ورودی سال ۶۵/۶۶ کنکور سراسری بوده و دارای سهمیه قبولی با کد ۱۰ و ۱۲ می باشند. اساس و ملاک تعهدات این افراد (سهمیه قبولی) می باشد.

تعهدات خاص:

علاوه بر تعهدات آموزش رایگان و منطقه ای بر اساس رشته و مقطع تحصیلی و محل تحصیل ممکن است در هنگام ثبت نام از پذیرفته شدگان دانشگاهها و دانشکده های علوم پزشکی تعهدات محضری اخذ شود که این نوع تعهدات بیشتر مربوط به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و در مواردی مربوط به سایر ارگانها و سازمانها می باشد. در چنین مواردی که دانش آموخته متعهد می باشد متن سند تعهد محضری برای اطلاع از مدت و محل تعهد بررسی می گردد.

چگونگی صدور تأییدیه تحصیلی

مدارک مورد نیاز:

- ۱- دریافت فرم درخواست تأییدیه تحصیلی از مبادی ذیر بط.
  - ۲- تصویر گواهی پایان خدمت طرح نیروی انسانی و یا معافیت از آن (جهت رشته هایی که مشمول خدمت طرح میباشند).
  - ۳- داشتن ابلاغ طرح برای مواردی که درخواست تأییدیه جهت محل انجام طرح می باشد.
- درخواست کننده موظف است اطلاعات کلی در خصوص مقطع فعلی و کلیه مقاطع قبلی دانش آموخته را به دانشگاه صادر کننده تأییدیه اعلام نماید، زیرا به هنگام صدور تأییدیه تحصیلی کلیه تعهدات دانش آموختگان به ترتیب از اولین مقطع تا آخرین مقطع بررسی می گردد. توضیح اینکه در صورت عدم وجود سوابق یا وجود هر گونه نقص مدارک مراتب از دانشگاه محل تحصیل قبلی استعلام خواهد شد.
- در رابطه با دانش آموختگانی که یک یا چندین مقطع قبلی خود را در رشته های وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری تحصیل نموده اند و سوابق آن مقاطع قابل دسترسی نیست، تصویر دانشنامه یا گواهی موقت یا گواهی تسویه حساب با صندوق رفاه دانشجویان و وزارتخانه مذکور جهت صدور تأییدیه برای مقطع فعلی دریافت می گردد.
- همانطور که در قسمت توضیحات سهمیه ها گفته شد دانش آموختگان سهمیه منطقه یک، آزاد، رزمندگان و... که یک برابر مدت تحصیل تعهد دارند چنانچه تعهد خاص به سازمان یا ارگان خاصی نداشته باشند و مدارک آنها جهت صدور تأییدیه تحصیلی کامل باشد منعی از جهت دریافت تأییدیه تحصیلی در هر نقطه از کشور ندارند.

سایر دانش آموختگان بر اساس داشتن تعهدات منطقه ای، تعهدات خاص و واحد درخواست کننده تأییدیه تحصیلی تقسیم بندی می شوند و چنانچه تعهدات آنان با کارکردشان در واحد درخواست کننده مدرک مغایرتی نداشته باشد مشکلی برای دریافت تأییدیه تحصیلی نخواهند داشت.

شرط اصلی صدور تأییدیه تحصیلی هماهنگی تعهدات خاص و تعهدات منطقه ای با محل بکار گیری دانش آموخته میباشد.

در صورت مغایرت تعهدات دانش آموخته با کارکرد ایشان در واحد متقاضی تأییدیه، دانش آموخته به دانشگاه یا دانشکده علوم پزشکی استان محل اخذ دیپلم دبیرستان معرفی می شود و چنانچه آن دانشگاه یا دانشکده، فردمعرفی شده را نتواند جذب نماید باید ظرف مدت ۱۵ روز بصورت کتبی این موضوع را به دانشگاه صادر کننده تأییدیه تحصیلی اعلام نماید و در اینصورت تعهدات منطقه ای شخص به تعهدات مناطق آزاد کشور تبدیل گردیده و متعهد می تواند کلیه تعهدات خود را که دو برابر مدت تحصیل میباشد در هر منطقه از کشور انجام دهد.

در صورت عدم پاسخ از سوی دانشگاه در مدت تعیین شده مراتب عدم نیاز دانش آموخته اعلام می شود.

لازم بذکر است طبق آئین نامه اجرایی ماده ۷ قانون پزشکان و پیراپزشکان ابلاغیه مورخ ۸۲/۳/۱۹ در موارد زیر **اخذ عدم نیاز ضرورتی نخواهد داشت :**

۱- ایثارگران شامل: فرزندان و همسر (شهید، آزاده، مفقود الاثر، جانباز بالای ۷۰٪) رزمنده با حضور ۹ ماه متوالی با ۱۲ ماه متناوب در جبهه های جنگ تحمیلی، جانباز بالای ۲۵٪.

۲- بانوان متأهل در صورت محل اشتغال همسر، به گواهی مراجع قانونی در غیر از منطقه مورد تعهد باشد.

۳- شاغلین رسمی، پیمانی موسسات و نهادهای دولتی در صورتیکه زمان استخدام آنها قبل از ۸۱/۱/۱ باشد.

۴- متعهدینی که از زمان فراغت از تحصیل آنها ۱۵ سال تمام گذشته باشد.

۵- متعهدینی که بیشتر از نصف طول مدت تعهد منطقه ای خود را کار کرده باشند.

در اینجا ۳ بند از آئین نامه ماده ۷ قانون خدمت پزشکان و پیراپزشکان مصوب ۷۵/۲/۱۲ مجلس شورای اسلامی لازم بذکر می باشد :

۱- محل خدمت دانش آموختگان کارشناسی نا پیوسته و کارشناسی ارشد نا پیوسته و بالاتر براساس (سهیمیه منطقه ای مقطع اولیه) تعیین خواهد شد.

۲- متعهدینی که قبل از انجام تعهدات منطقه ای مقطع اولیه موفق به اخذ مدرک بالاتری می شوند چنانچه به (عضویت هیئت علمی) یکی از دانشگاهها یا دانشکده های علوم پزشکی در آیند می توانند کلیه تعهدات قبلی و فعلی را در همان دانشگاه به انجام برسانند.

۳- دانش آموختگان ناپیوسته ۲ مقطعی که مایل به انجام تعهدات منطقه ای خود نباشند مشروط به انجام خدمت طرح یا معافیت از آن و به شرط نداشتن تعهد محضری می توانند با (باز پرداخت شهریه و هزینه های تحصیلی مربوطه معادل مدت زمان تعهد)، مدارک تحصیلی مقطع قبلی خود را دریافت نمایند.

● چگونگی صدور تأییدیه تحصیلی برای متعهدین خاص :

چنانچه شخصی تعهد محضری به وزارت بهداشت داشته و از سازمانی غیر از واحدهای تحت پوشش وزارت بهداشت تقاضای تأییدیه تحصیلی نماید، نمی توان برای متقاضی تأییدیه تحصیلی صادر نمود مگر اینکه

تعهدات وی به آن سازمان منتقل شود که براساس رشته و مقطع تحصیلی دانش آموخته، با سازمانهای ذیربط مکاتبه و در صورت موافقت سازمانهای مذکور تعهدات نامبرده به ارگان درخواست کننده تأییدیه منتقل و صدور تأییدیه بلامانع خواهد شد.

شایان ذکر است واحدهای وابسته به وزارت بهداشت شامل: (دانشگاهها و دانشکده های علوم پزشکی، واحدهای وابسته به آنها، سازمان تامین اجتماعی، اداره کل بیمه خدمات درمانی، سازمان انتقال خون، هلال احمر، سازمان بهزیستی) می باشند.

۱- **دفتر امور حقوقی وزارت بهداشت**، برای انتقال تعهدات دانش آموختگان دوره های کاردانی، کارشناسی پیوسته و ناپیوسته و دکترای حرفه ای

۲- **اداره کل خدمات درمانی و اورژانس کشور**، برای انتقال تعهدات متخصصین بالینی

۳- **دبیرخانه شورای آموزش داندانپزشکی و تخصصی**، برای انتقال تعهدات متخصصین دندانی پزشکی

۴- **دبیر خانه شورای آموزش دارو سازی و تخصصی**، برای انتقال تعهدات متخصصین دارو سازی

۵- **دبیرخانه شورای نظارت، ارزشیابی و گسترش دانشگاههای علوم پزشکی**، برای انتقال تعهدات دانش آموختگان دوره های کارشناسی ارشد و Ph.D، چنانچه پس از مکاتبه با مراکز انتقال دهنده تعهدات که در بالا توضیح داده شد با انتقال تعهدات دانش آموخته موافقت شد، می توان تأییدیه تحصیلی صادر نمود ولی چنانچه مراکز ذکر شده با انتقال تعهدات موافقت نکردند متقاضی می تواند از طریق مراجعه به وزارت بهداشت تعهدات محضری خود را خریداری نموده و در آن صورت مجاز است درهر ارگان یا سازمانی اشتغال ورزد، در مواردیکه دانش آموختگان به سازمان یا ارگانی غیر از وزارت بهداشت تعهد محضری دارند نمی توان تعهدات آنها را به سازمان دیگری انتقال داد و فقط در صورتیکه دانش آموخته از سازمان مورد تعهد خود از قبیل بانک ملی- ارتش- سپاه- نیروی انتظامی و... گواهی پایان یا ابطال تعهدات خود را بیاورد می تواند برای سازمان دیگری تأییدیه دریافت نماید.

به استثنای مشمولین خدمت طرح که در حین انجام آن توسط سازمان مربوطه جهت استخدام آنها درخواست تأییدیه شده باشد که در اینگونه موارد چنانچه محل خدمت آنان مغایر با تعهدات منطقه اشان نباشد، **با تصویر ابلاغ طرح نیروی انسانی تأییدیه تحصیلی صادر می گردد.**

لازم بذکر است در مورد رشته هایی که از طریق اداره طرح نیروی انسانی معاف از طرح اعلام می شوند جهت صدور تأییدیه تحصیلی آقایان تصویر کارت پایان خدمت سربازی اخذ می گرددو برای مشمولین خدمت نظام وظیفه تا پایان آن هیچ گونه گواهی و تأییدیه تحصیلی صادر نخواهد شد و اطلاعات ارسالی از آموزش دانشگاه محل تحصیل به حوزه نظام وظیفه جهت شناسایی فرد تا پایان خدمت سربازی کفایت.

-در مورد دانش آموختگان عضو نیروهای سه گانه (ارتش جمهوری اسلامی ایران- سپاه پاسداران انقلاب اسلامی- نیروی انتظامی) در صورتیکه تاریخ عضویت رسمی آنان در نیروی مر بوطه قبل از تاریخ فراغت از تحصیل باشد، کلیه تعهدات آنان به واحد متبوع منتقل گردیده و نیازی به ارائه تصویر پایان خدمت طرح نیروی انسانی برای صدور تأییدیه نمی باشد در غیر اینصورت مانند سایرین، مشمول گذراندن کلیه تعهدات اعم از خدمت نیروی انسانی، انجام تعهدات، خرید یا انتقال سند تعهد محضری خواهند بود.

در رابطه با صدور تأییدیه تحصیلی جهت دانش آموختگان عضو رسمی سازمان صنایع دفاع و واحدهای وابسته به ان مانند صنایع هلیکوپتر سازی، اسلحه سازی و ...

متقاضی، می بایست دارای درجه نظامی (لشکری) بوده که در این صورت بدلیل آنکه تعهدات وی به سازمانهای مذکور منتقل می شود نیازی به ارائه تصویر گواهی انجام خدمت طرح نمی باشد (البته می بایست تاریخ عضویت رسمی آنان قبل از فراغت از تحصیل باشد).

لازم به ذکر است درخواست صدور تأییدیه تحصیلی جهت دانش آموختگان کادر رسمی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی الزاماً می باید از دانشگاه علوم پزشکی بقیه ا... (عج) باشد که پاسخ نیز به همان دانشگاه صادر خواهد شد.

در مورد کادر رسمی نیروهای انتظامی و نظامی، در خواست تأییدیه از هر یک از واحدهای نیروهای مذکور می تواند باشد و پاسخ نیز به همان واحد ارسال خواهد شد.

دانش آموختگانی که متقاضی اخذ پروانه دائم پزشکی، دندانپزشکی، مامایی یا پروانه مطب و نیز تاسیس داروخانه ویا آزمایشگاه یا اخذ شماره نظام پزشکی می باشند، در صورت درخواست مراکز ذیربط تأییدیه تحصیلی (بدون در نظر گرفتن تعهدات آنان) صادر خواهد شد.

سایر مواردیکه در هنگام صدور تأییدیه تحصیلی در نظر گرفته میشود:

۱- تأییدیه تحصیلی بر اساس درخواست موسسات و سازمانهای رسمی و یا خصوصی مجاز صادر می گردد و نام موسسه درخواست کننده در تأییدیه تحصیلی ذکر می گردد.

۲- صدور تأییدیه تحصیلی برای دانش آموختگانی که مقطع تحصیلی بالاتر خود را در داخل کشور به اتمام رسانده و در مقطع قبلی از دانشگاه خارج از کشور فارغ التحصیل شده اند منوط به ارائه گواهی از اداره کل بوردسها و دانشجویان خارج و زرات بهداشت یا تصویر دانش نامه فارسی مقطع قبل و یا تصویر ارزشنامه فارسی دائم صادره توسط اداره کل بوردسها و دانشجویان خارج خواهد بود.

۳- دانش آموختگان انتقالی خارج از کشور با توجه به اینکه سهمیه ثبت نامی و قبولی ندارند در صورت عدم پرداخت شهریه، دو برابر طول تحصیل تعهد آموزش رایگان خواهند داشت .

۴- در فرم تأییدیه تحصیلی، شماره نامه تسویه حساب با صندوقهای رفاه، دانش آموختگان ویا شماره فیش باز پر داخت قید می گردد.

۵- تأییدیه تحصیلی برای دانش آموختگانی که قبلاً مدرک معادل کاردانی یا کارشناسی به آنها تعلق گرفته با حذف لفظ معادل صادر خواهد شد.

۶- گواهی انجام خدمت طرح نیروی انسانی از مرکز تامین و توزیع نیروی انسانی وزارت بهداشت یا دانشگاه علوم پزشکی محل انجام خدمت و گواهی معافیت از خدمت طرح نیروی انسانی صرفاً از مرکز تامین و توزیع نیروی انسانی وزارت بهداشت صادر می گردد.

۷- صدور تأییدیه تحصیلی جهت متخصصین برای شروع ضریب K با توجه به رونوشت ابلاغ معاونت سلامت وزارت بهداشت جهت بکارگیری در محل آن ابلاغ می باشد و در تأییدیه صادره برای گذراندن ضریب K تعهدات منطقه ای ذکر نمی شوند.

۸- متخصصینی که ضریب K خود را به پایان رسانیده اند با ارائه نامه اتمام تعهدات مذکور می توانند برای واحد درخواست کننده تأییدیه تحصیلی دریافت نمایند.

۹- صدور تأییدیه تحصیلی برای دانش آموخته بطور همزمان برای دو سازمان دولتی منع قانونی داشته مگر اینکه استخدام وی در محل اولیه منتفی گردیده و تأییدیه صادر شده عودت داده شود.

دستور العمل صدور مجوز تحویل مدارک تحصیلی دانش آموختگان

در راستای سیاست تمرکز زدائی در وزارت بهداشت و درمان و تفویض اختیارات اجرائی به دانشگاه های علوم پزشکی کشور، پس از تفویض صدور تائیدیه تحصیلی، صدور مجوز تحویل مدارک تحصیلی نیز به دانشگاه های علوم پزشکی واگذار گردید که در مرحله اول طی بخشنامه شماره ۱۹۱۵۲۳ مورخ ۸۲/۱۲/۱۴ صدور مجوز تحویل مدارک تحصیلی دانش آموختگان دوره شبانه با سهمیه ثبت نامی آزاد، انجام شد و در مرحله بعد طی بخشنامه شماره ۱۷۵۶۰ مورخ ۸۴/۲/۱ صدور مجوز تحویل مدارک تحصیلی دانش آموختگان فاقد تعهد خاص در کلیه مقاطع تحصیلی انجام پذیرفت.

قبل از آغاز بحث اصلی در خصوص نحوه صدور مجوز تحویل مدارک تحصیلی بدلیل وابستگی صدور مجوز به روشن شدن وضعیت انجام تعهدات دانش آموختگان، ذکر مجدد مفهوم تعهدات و ویژگیهای آن جهت یادآوری ضروری می باشد.

تعهدات

کلیه دانش آموختگان مکلفند پس از اتمام تحصیل به تناسب مدت تحصیلات خود در رشته ها و مناطق مورد نیاز کشور خدمت نمایند.

با توجه به تعهدات یاد شده (تعهدات آموزش رایگان) و سایر تعهداتی که بصورت خاص از دانش آموختگان (جهت ورود به دوره های کارشناسی ارشد و دوره های تخصصی و ...) اخذ می گردد، دانش آموختگان علوم پزشکی قبل از انجام تعهدات فوق، مجاز به دریافت دانشنامه و ریز نمرات نخواهند بود.

انواع تعهدات دانش آموختگان

این تعهدات بطور کلی دو نوع می باشند:

-تعهدات آموزش رایگان(تعهدات عام)

-تعهدات (خاص)

تعهدات آموزش رایگان(تعهدات عام)

کلیه دانش آموختگان روزانه، ورودی بعد از سال (۱۳۵۴) مشمول این تعهد می باشند، که این تعهدات برحسب (سهیمه ثبت نامی) پذیرفته شدگان در کنکور سراسری می باشد.

الف) پذیرفته شدگان سهمیه منطقه یک-آزاد-شاهد-رزمندگان-نهادهای-نهضت سواد آموزی برابر مدت تحصیل متعهد خدمت در هر منطقه از کشور می باشند.

ب) پذیرفته شدگان سهمیه منطقه ای ، مناطق ۲ و ۳ و مناطق محروم به میزان **دو برابر مدت تحصیل** متعهد خدمت می باشند که یک برابر آن را به علت استفاده از سهمیه ثبت نامی منطقه ای می بایست حتماً در منطقه مورد پذیرش خود انجام دهند.

پ) پذیرفته شدگان سهمیه عشایر و بومی همانند مناطق محروم به میزان **دو برابر مدت تحصیل** متعهد خدمت می باشند.

ت) پذیرفته شدگان سهمیه استنادیها به میزان **۳ برابر مدت تحصیل** متعهد خدمت به استان مورد تعهد خود میباشند که تعهدات آنها مطابق با متن سند تعهد محضریشان می باشد. این سهمیه مخصوص استانهای محروم کشور مندرج در دفترچه کنکور سراسری می باشد.

ث) پذیرفته شدگان دوره های شبانه که سهمیه ثبت نامی آنان منطقه آزاد، منطقه یک ، شاهد، رزمندگان، نهادهای آزمون داخلی می باشد بعلت پرداخت شهریه تحصیلی تعهد آموزش رایگان ندارند.

تذکر : در بعضی موارد از پذیرفته شدگان دوره های شبانه اسناد محضری اخذ شده که تعهدات آنان مطابق متن سند محضریشان می باشد.

ج) پذیرفته شدگان دوره های شبانه با سهمیه ثبت نامی مناطق ۲ و ۳ متعهد خدمت به میزان **یک برابر مدت تحصیل در هر نقطه از کشور می باشند** (مانند سهمیه های آزاد دوره روزانه)

چ) سهمیه ۲۰٪ آزاد منفک از مناطق یا کد صفر : به استناد دستور العمل شماره ۱/۵۰۲۵ مورخ ۷۶/۳/۶ سازمان سنجش آموزش کشور، پذیرفته شدگان آزمون سراسری سال ۷۴ به بعد با سهمیه ثبت نامی مناطق ۲ و ۳ دوره روزانه که دارای حد نصاب حداقل نمره قبولی گزینش آزاد در رشته تحصیلی خود بوده اند مانند سهمیه (آزاد یا منطقه یک) محسوب شده و **برابر مدت تحصیل در هر نقطه از کشور متعهد خدمت می باشند**. لازم به **ذکر است** : تعهدات و خدمات قانونی کلیه پذیرفته شدگان براساس سهمیه ثبت نامی انجام می شود مگر در مورد پذیرفته شدگان با سهمیه قبولی مناطق محروم که این گروه ، ورودی سال ۶۵/۶۶ کنکور سراسری و دارای سهمیه قبولی با کد ۱۰ و ۱۲ می باشند و ملاک برای تعیین میزان تعهدات این افراد(سهیمه قبولی) می باشد. در مورد پذیرفته شدگان سایر سهمیه ها در اکثر موارد سهمیه ثبت نامی و قبولی یکی می باشد مگر در مواردیکه ظرفیت ثبت نامی داوطلب پر شده که پس از سنجش نمرات قبولی اش در یکی از سهمیه ها که ظرفیت آن پر نشده، پذیرفته می شود.

مدارک مورد نیاز برای صدور مجوز تحویل مدارک تحصیلی

.....
صدور مجوز تحویل مدارک تحصیلی، پس از احراز شرایط فارغ التحصیلی بر مبنای فرم فراغت از تحصیل موجود در پرونده آموزشی فرد و پس از سپری شدن حداقل یکماه از اعلام فراغت از تحصیل وی به وزارت بهداشت با ارائه مدارک مشروحه زیر انجام می پذیرد:

-اصل مدرک طرح نیروی انسانی(اتمام طرح نیروی انسانی یا معافیت از انجام طرح)

-اصل تسویه حساب صندوق رفاه

-اصل کارت پایان خدمت(برای آقایان)

-اصل پروانه دائم (برای رشته های پروانه دار)

-اصل گواهی انجام کار در داخل کشور

-اصل دانشنامه مقطع تحصیلی قبلی دانشگاهی

طرح نیروی انسانی

ارائه مدرک اتمام یا معافیت از طرح نیروی انسانی برای کلیه دانش آموختگان مشمول خدمات این قانون الزامی می باشد.

-کلیه دانش آموختگان که بعد از تاریخ ۸۳/۴/۱ فارغ التحصیل شده اند می بایست جهت روشن شدن وضعیت طرح نیروی انسانی به معاونت پشتیبانی دانشگاههای علوم پزشکی مراجعه نمایند.

-تاریخ شمول طرح ۵۸/۹/۲۴ می باشد که بعد از این تاریخ از کلیه دانش آموختگان مشمول خدمت، مدرک طرح نیروی انسانی اخذ می گردد.

-رشته هایی که معاف از طرح اعلام شده اند جهت دریافت مجوز تحویل مدرک تحصیلی نیازی به ارائه مدرک طرح نیروی انسانی نخواهند داشت.

تسویه حساب صندوق رفاه دانشجویان علوم پزشکی

ارائه تسویه حساب صندوق رفاه به منظور دریافت مجوز تحویل مدرک تحصیلی برای دانش آموختگان مشروحه زیر ضروری می باشد :

-کلیه دانش آموختگان دوره روزانه ورودی سال ۱۳۵۳ به بعد مقاطع کاردانی، کارشناسی پیوسته و ناپیوسته، کارشناسی ارشد، دکتری PhD و دکترای عمومی.

-دانش آموختگان دوره شبانه که از تاریخ ۷۷/۱/۱ به بعد فارغ التحصیل شده اند.

کارت پایان خدمت وظیفه عمومی

جهت صدور مجوز تحویل مدارک برای آقایان ارائه تصویر کارت پایان یا معافیت از خدمت ضروری می باشد.

-کسانی که به جای کارت پایان خدمت، گواهی اتمام خدمت خود را دریافت نموده اند، تا اتمام تاریخ اعتبار گواهی می توانند به جای کارت، گواهی مذکور را ارائه نمایند.

-متعهدین خدمت به آموزش و پرورش تا اتمام تعهدات خود کارت پایان خدمت دریافت نمی کنند، بنابراین تحویل مدارک تحصیلی آنان منوط به اتمام تعهدات و صدور کارت پایان خدمت می باشد.

-آقایانی که (کفالت موقت) دارند می توانند مجوز تحویل مدرک تحصیلی را بدون ارائه کارت پایان خدمت دریافت نمایند.

پروانه دائم

تصویر پروانه دائم از دانش آموختگان رشته های پروانه دار: پزشکی - دندانپزشکی - دارو سازی - دکترای علوم آزمایشگاهی - کارشناسی مامایی دریافت میگردد و در صورت ارائه پروانه دائم ضرورتی به ارائه گواهی تعیین وضعیت طرح نمی باشد.

گواهی کار

یکی از مهم ترین مدارک جهت صدور مجوز تحویل دانشنامه و ریزنمرات دانش آموختگان گواهی کار می باشد. در گواهی کار موارد مشروحه ذیل می بایست رعایت گردد:
- گواهی مذکور از سازمان دولتی یا بخش خصوصی معتبر صادر شده باشد.
- دارای تاریخ و شماره در بالای نامه و مهر و امضاء معتبر در پایان باشد.
- تاریخ شروع و پایان کار با ذکر نیمه وقت یا تمام بودن اشتغال دانش آموخته قید شده باشد.
- در مورد کارمندان رسمی دولت که در زمان تحصیل به کار اشتغال داشته اند استفاده یا عدم استفاده از ماموریت آموزشی، یا سایر تعهدات می بایست قید گردد.
- استفاده از احکام کارگزینی در بخش دولتی در صورتی می تواند بعنوان گواهی کار مورد قبول واقع شود که: سابقه خدمت (سنوات) در آن ذکر شده باشد.

تبصره ۱: در مورد آقایان اگر خدمت سربازی قبل از تاریخ فراغت از تحصیل باشد، معمولاً در سنوات محاسبه میگردد که در هنگام محاسبه مدت انجام کار، مدت خدمت سربازی از آن کسر می گردد.

تبصره ۲: زمان محاسبه گواهی کار، از تاریخ شروع اجرای حکم می باشد اما در صورتیکه دانش آموخته بعد از تاریخ مذکور فعالیت خود را آغاز نموده باشد می بایست برای زمان بعد از آن تاریخ گواهی ارائه نماید.

تبصره ۳: برای شاغلین رسمی که در زمان تحصیل به کار اشتغال داشته اند می بایست همراه حکم، گواهی مبنی بر عدم استفاده از بورس یا ماموریت آموزشی ارائه شود.

- کلیه اعضاء رسمی سپاه پاسداران، ارتش یا اعضاء نظامی لشکری سازمان صنایع دفاع که از سهمیه مناطق استفاده ننموده باشند تحویل مدارک تحصیلی منوط به ارائه گواهی انجام خدمت می باشد. در گواهی مذکور می بایست علاوه بر قید اینکه (تعهدات به اتمام رسیده)، (تاریخ عضویت رسمی) و (بلامانع بودن تحویل مدارک تحصیلی به دانش آموخته) نیز قید گردد. بدیهی است چنانچه این دانش آموختگان از سهمیه مناطق ۲ یا ۳ استفاده ننموده باشند موظف به انجام خدمت به مدت دو برابر بهره مندی از آموزش رایگان در واحدهای نیروهای مسلح می باشند.

- گواهی کار می تواند توسط سازمان بیمه تامین اجتماعی صادر شده باشد که در این مورد مدت بیمه و محل قرارداد ذکر می شود.

- در صورتی که صادر کننده، گواهی کار، پزشک باشد مهر و امضاء او می باید توسط شبکه های بهداشت یا معاونت درمان دانشگاه تأیید گردد.

گواهی کار صادره از بخش خصوصی معتبر:

علاوه بر ارائه گواهی کار معتبر از محل کار، گواهی از (سازمانهای تامین اجتماعی) در مورد تحت پوشش بیمه قرار داشتن فرد در مدت اشتغال بکار از دانش آموخته دریافت میگردد.

تبصره ۱: در صورتیکه فرد دانش آموخته در مدت اشتغال بکار به هر دلیل تحت پوشش بیمه قرار نگرفته باشد جهت دریافت مجوز تحویل مدارک لازم است تصویر اطلاعیه ثبت شرکت یا موسسه خصوصی محل خدمت خود را که در روزنامه رسمی کشور درج گردیده باشد، پس از تأیید معاون آموزشی دانشگاه بعنوان گواهی کار ارائه نماید.

تبصره ۲: در صورت تفاوت زمان اعلام شده توسط بخش خصوصی و سازمان تامین اجتماعی، مدت اعلام شده توسط بخش خصوصی برای دانش آموختگان به عنوان گواهی کار محاسبه می گردد، با توضیح اینکه تفاوت زمان اعلام شده در گواهی های کار سازمان تامین اجتماعی و بخش خصوصی مدت زمانی است که فرد اشتغال داشته لیکن بیمه سازمان تامین اجتماعی نبوده است.

چگونگی محاسبه مدت طرح نیروی انسانی به عنوان گواهی کار

-مدت گذراندن طرح نیروی انسانی بعنوان انجام تعهدات آموزش رایگان محاسبه می شود.
-مدت گذراندن طرح نیروی انسانی برای هر مقطع تحصیلی به عنوان انجام تعهدات آموزش رایگان همان مقطع و مقطع قبلی قابل محاسبه می باشد.
-در صورتی که میزان ضرایب محرومیت نقاط، جزء خدمت پزشکان و پیرا پزشکان بعنوان طرح نیروی انسانی تمام وقت محاسبه شده باشد در موقع محاسبه تعهدات آموزش رایگان نیز به همان صورت محاسبه می شود.
-در صورتی که میزان گذراندن طرح، زیر یکسال باشد با در نظر گرفتن ضرایب مناطق محروم یکسال تمام و در موردی که زیر ۲ سال باشد با در نظر گرفتن ضرایب مناطق محروم ۲ سال تمام محاسبه می شود.
-مدت انجام طرح نیروی انسانی بدون ضریب مناطق محروم به همان اندازه محاسبه می شود.

چگونگی محاسبه مدت خدمت سربازی به عنوان گواهی کار

مدت خدمت سربازی بر طبق مدت ذکر شده در کارت پایان خدمت برای آقایان در صورتی که تاریخ آن بعد از فراغت از تحصیل باشد بعنوان انجام تعهدات آموزش رایگان قابل محاسبه می باشد.
-در صورتی که دانش آموخته تعهدات خاص داشته باشد مدت خدمت سربازی بعنوان تعهدات خاص قابل محاسبه نیست.
-در صورتی که مدتی از خدمت سربازی قبل از تاریخ فراغت از تحصیل و مقداری بعد از آن باشد مدت قابل محاسبه انجام تعهدات، مدت زمان خدمت بعد از تاریخ فراغت از تحصیل می باشد.
تاریخ قابل احتساب برای انجام تعهدات کلیه دانش آموختگان، بعد از تاریخ فراغت از تحصیل می باشد و گواهی کار قبل از این تاریخ برای هر مقطع تحصیلی برای آن مقطع قابل محاسبه نمی باشد.
-مدت خدمت در جبهه در زمان دانشجویی به شرط ارائه گواهی معتبر به عنوان گواهی کار قابل محاسبه می باشد.
-هر سال سابقه اسارت آزادگان پس از شروع به تحصیل معادل دو سال خدمات قانونی مقرر در قوانین مذکور می باشد.

-جانبازان بالای ۷۰٪ که (حکم از کار افتادگی) جهت آنان صادر می شود با ارائه مدرک معتبر، از ارائه گواهی کار معاف می شوند.

-در صورتی که مدت اشتغال دانش آموخته بصورت تمام وقت باشد بصورت تمام مدت و در صورتی که نیمه وقت باشد نصف مدت کار کرد قابل محاسبه می باشد. مثلاً در صورتی که دانش آموخته مدت ۸ سال بصورت نیمه وقت کار کرده باشد بعنوان ۲ سال گواهی کار تمام وقت محاسبه می شود.

-کسانی که بصورت مربی بالینی، مربی دستیار یا اعضای هیئت علمی قراردادی با دانشگاهها همکاری دارند در گواهی کار می بایست مدت کار با ذکر تاریخ شروع و پایان، نیمه وقت یا تمام وقت بودن قید شود و ذکر تعداد واحدهای تدریس شده یا تعداد ساعات کار در هفته قابل محاسبه نمی باشد.

دانش آموختگانی که قبل از انجام کامل تعهدات آموزش رایگان خود در سازمانهای دولتی یا وابسته به دولت و ارگانهای نظامی و انتظامی به درجه **بازنشستگی** نائل گردند با ارائه اصل و تصویر (حکم رسمی بازنشستگی) از انجام مابقی تعهدات آموزش رایگان معاف گردیده و با ارائه تسویه حساب صندوق رفاه مجوز تحویل مدارک تحصیلی به آنان ارائه خواهد شد، شایان ذکر است موضوع فوق در خصوص دانش آموختگان با تعهدات خاص نیز صدق نموده و صدور مجوز تحویل مدارک تحصیلی در تمامی مقاطع (کاردانی-کارشناسی-کارشناسی ارشد-دکترای عمومی-Ph.D و تخصص) پس از صدور حکم بازنشستگی با رعایت ضوابط مربوطه امکانپذیر خواهد بود.

-دانش آموختگانی که قبل از انجام کلیه تعهدات فوت نمایند تسلیم مدارک تحصیلی به وارث منوط به (ارائه گواهی فوت) و گواهی(انحصار وراثت) و (تسویه حساب صندوق رفاه) می باشد.

در صورتیکه دانش آموخته در یک زمان در دو محل متفاوت به صورت تمام وقت به کار اشتغال داشته باشد (تداخل زمانی) یکی از آنها به عنوان گواهی کار مورد قبول می باشد مگر اینکه در هر دو محل بصورت نیمه وقت اشتغال داشته باشد، بنابراین دو گواهی کار نیمه وقت بعنوان یک گواهی کار تمام وقت محاسبه می شود.

تبصره: مدت خدمت طرح الزام دانش آموختگان دوره دکترای دارو سازی، در صورت ارائه حکم مربوطه، جزء مدت خدمت آموزش رایگان محاسبه می گردد.

نحوه تحویل دیپلم دبیرستان و گواهی پایان دوره پیش دانشگاهی

تحویل اصل دیپلم دبیرستان و اصل گواهی پایان دوره پیش دانشگاهی به کلیه دانش آموختگان منوط به داشتن تأییدیه دیپلم و تأییدیه گواهی پیش دانشگاهی در پرونده تحصیلی میباشد. لذا کلیه دانش آموختگان (پس از فراغت از تحصیل) در صورت موجود بودن تأییدیه دیپلم دبیرستان در پرونده آموزشی، قبل از انجام تعهدات آموزش رایگان می توانند اصل دیپلم خود را از دانشگاه محل تحصیل خود دریافت نمایند.

نحوه صدور مجوز تحویل مدارک تحصیلی مقاطع مختلف دانش آموختگان

الف - صدور مجوز تحویل مدارک تحصیلی برای دانش آموختگان مقطع کاردانی و کارشناسی پیوسته دوره های شبانه با سهمیه ثبت نامی آزاد

۱- در صورتی که سهمیه ثبت نامی این دانش آموختگان منطقه یک، خانواده شهدا-رزمندگان و نهادها باشد بعلت پرداخت شهریه تحصیلی از تعهدات آموزش رایگان معاف بوده و **نیازی به ارائه گواهی کار ندارند**، لیکن ارائه مدرک طرح نیروی انسانی(انجام یا معافیت از طرح) ضروری می باشد.

تبصره: دانش آموختگانی که سهمیه ثبت نامی آنان آزمون داخلی یا کارمندی می باشد در صورت استفاده از ماموریت آموزشی و سپردن تعهد محضری، لازم است به مرکز امور دانشجویی وزارت بهداشت جهت اخذ مجوز صدور مدرک تحصیلی مراجعه نمایند.

۲- دانش آموختگان دوره شبانه در صورتی که تاریخ فراغت از تحصیل آنان بعد از ۷۷/۱/۱ باشد، می بایست تسویه حساب صندوق رفاه ارائه نمایند.

ب- صدور مجوز تحویل مدارک تحصیلی برای دانش آموختگان مقاطع کاردانی و کارشناسی پیوسته دوره شبانه با سهمیه قبولی مناطق ۲ و ۳

اینگونه دانش آموختگان بعلت پرداخت شهریه تحصیلی تعهد آموزش رایگان ندارند ولی به علت استفاده از سهمیه ثبت نامی مناطق ۲ و ۳ **تعهد خدمت به میزان یک برابر مدت تحصیل در کشور دارند** بنابراین، ملزم به ارائه گواهی کار به میزان یک برابر مدت تحصیل در هر نقطه از کشور می باشند.

پ- صدور مجوز تحویل مدارک تحصیلی برای دانش آموختگان دو یا چند مقطعی

۱- برای صدور مجوز دانش آموختگانی که دو یا چند مقطع تحصیلی را گذرانیده اند ارائه مدارک ذیل ضروری می باشد:

الف- تصویر دانشنامه مقطع یا مقاطع تحصیلی قبلی

ب- اخذ تصویر مجوز (برابر اصل شده) صدور مدارک مقطع یا مقاطع قبلی از تاریخ تصویب این دستورالعمل (۸۴/۲/۱).

تبصره ۱: در صورتی که دانش آموخته قبل از تصویب این دستورالعمل موفق به دریافت مجوز صدور دانشنامه و ریزنمرات از اداره کل دانش آموختگان یا مرکز امور دانشجویی گردیده، ارائه اصل دانشنامه و تصویر آن جهت دریافت مجوز مقاطع بالاتر ضروری می باشد.

تبصره ۲: در صورت درخواست دانش آموخته گواهی های کار انجام شده وی در داخل کشور، بر مبنای آخرین مقطع تحصیلی محاسبه خواهد شد.

۲- جهت محاسبه تعهدات دانش آموختگان چند مقطعی، گواهی های کار انجام شده مربوط به مقاطع تحصیلی بالاتر، قابل محاسبه جهت مقطع یا مقاطع تحصیلی پایین تر می باشد.

تبصره: در صورت محاسبه گواهی کار مقاطع بالاتر جهت مقاطع پایین تر، محاسبه مجدد گواهی های کار مذکور جهت صدور مجوز مقاطع بالاتر امکانپذیر نمی باشد.

۳- دانش آموختگانی که مقطع قبلی خود را در خارج از کشور گذرانیده اند جهت دریافت دانشنامه مقطع فعلی، می بایست اصل ارزشنامه دائم فارسی صادره از مرکز امور دانشجویی را ارائه نمایند، که تصویر برابر با اصل شده مدرک مذکور در پرونده متقاضی ضبط می گردد.

۴- چنانچه گواهی کار دانش آموخته بصورت سالهای متمادی بوده و دانش آموخته در چند مقطع تحصیل نموده باشد میزان انجام کار جهت هر مقطع بعد از تاریخ فراغت از تحصیل همان مقطع محاسبه می شود.

ت- صدور مجوز تحویل مدارک تحصیلی برای مقاطع کاردانی و کارشناسی پیوسته دوره روزانه

۱- جهت صدور مجوز برای این دانش آموختگان، تعهدات مطابق با سهمیه ثبت نامی آنان محاسبه می گردد.

۲- مدت تحصیل دانش آموختگان در فرم فراغت از تحصیل به (ترم) بیان می شود.

۳-چنانچه زمان فارغ التحصیلی دانش آموخته در داخل نیمسال تحصیلی باشد تعهدات بصورت ماه و روز محاسبه می گردد.

۴-جهت محاسبه مدت تحصیلات، هر دو ترم به عنوان یک سال تحصیلی برای دانش آموختگان محاسبه می گردد. مثلاً: فردی که ۱۰ ترم تحصیل نموده با سهمیه ثبت نامی منطقه یک، ۵ سال و با سهمیه ثبت نامی منطقه دو و سه، ۱۰ سال تعهد خدمت دارد.

۵-اگر مدت تحصیل دانش آموخته چند ماه اضافه بر ترم تحصیلی باشد آن مدت نیز به تعهدات اضافه خواهد شد. مثلاً: اگر دانش آموخته ۸ ترم و ۲ ماه به تحصیل اشتغال داشته، با سهمیه ثبت نامی منطقه یک، ۴ سال و ۲ ماه و با سهمیه ثبت نامی منطقه دو یا سه، ۸ سال و ۴ ماه تعهد خدمت دارد.

۶-در صورتی که دانش آموخته از دوره های تابستانی استفاده نموده باشد در قبال استفاده از آنها تعهد خدمتی نخواهد داشت.

۷-اگر سهمیه ثبت نامی دانش آموخته (منطقه یک) باشد گواهی کار در هر نقطه از کشور و برابر مدت تحصیل مورد قبول می باشد.

۸-چنانچه سهمیه ثبت نامی دانش آموخته منطقه ۲ یا ۳ باشد دو برابر مدت تحصیل تعهد خدمت دارد که حداقل یک برابر آن می بایست در منطقه مورد تعهد باشد و یک برابر تعهد خدمت باقیمانده در تمامی نقاط کشور(حتی منطقه یک) قابل انجام می باشد.

۹-دانش آموختگانی که با سهمیه ثبت نامی مناطق ۲ و ۳ در دوران تحصیل به دلایل مختلف ملزم به پرداخت شهریه تحصیلی به دانشگاه خود بوده اند، علیرغم پرداخت کامل شهریه تحصیلی، به لحاظ استفاده از سهمیه ثبت نامی مناطق یاد شده در کنکور سراسری به میزان یک برابر مدت تحصیل متعهد خدمت در مناطق آزاد کشور بوده که این مسئله در مورد دانش آموختگان رشته پزشکی(بدون احتساب دوره انترنی) می باشد.

ث- صدور مجوز تحویل مدارک تحصیلی برای دانش آموختگان اتباع غیر ایرانی

اتباع غیر ایرانی شامل افرادی می شوند که فاقد شناسنامه ایرانی بوده و در فرم فراغت از تحصیل، تابعیت غیر ایرانی آنان قید می گردد. این افراد شامل دو دسته هستند:

۱-دانش آموختگانی که بورسیه وزارت بهداشت می باشند، می توانند با مراجعه به دانشگاه محل تحصیل و ضمن ارائه تصویر گذرنامه معتبر، دانشنامه و ریزنمرات خود را دریافت نمایند.

۲-دانش آموختگانی که بورسیه وزارت بهداشت نبوده و از طریق آزمون سراسری در دانشگاهها پذیرفته شده اند و در طول تحصیل مشمول پرداخت شهریه تحصیلی بوده اند، در صورت پرداخت شهریه کامل تحصیلی و تسویه حساب با صندوق رفاه دانشجویان می توانند دانشنامه و ریزنمرات خود را از دانشگاه دریافت نمایند.

تبصره ۱: در صورت عدم پرداخت شهریه های تحصیلی در زمان تحصیل، دانش آموخته غیر ایرانی می بایست پس از اتمام تحصیل با دانشگاه محل تحصیل تسویه حساب نموده و شهریه های تحصیلی خود را (بطور یکجا) پرداخت نماید.

لازم به ذکر است: دانش آموختگان فوق چنانچه ورودی آزمون سراسری سال ۷۳ و سالهای قبل از آن باشند، مشمول پرداخت شهریه تحصیلی نمی باشند. لیکن ورودیه های سال ۷۴ و سالهای بعد از آن ملزم به پرداخت شهریه تحصیلی خواهند بود.

تبصره ۲: جهت دانش آموختگان اتباع غیر ایرانی که بورسیه نیستند ارائه تسویه حساب صندوق رفاه و مدرک معتبر مبنی بر اقامت مجاز در طول دوران تحصیل، صادره از اداره کل اتباع بیگانه وزارت کشور یا استانداریهای استان ذیربط الزامی است.

خرید تعهدات آموزش رایگان

-چنانچه دانش آموخته ای کل تعهدات آموزش رایگان و یا مقداری از آن را انجام نداده و مایل به اخذ مدارک تحصیلی خود باشد می بایست هزینه های بهره مندی از آموزش رایگان را بر مبنای آخرین دستورالعملهای وزارت بهداشت پرداخت نماید.

تبصره ۱: دانش آموختگانی که قصد ادامه تحصیل در خارج از کشور را دارند در صورت عدم انجام طرح نیروی انسانی و یا عدم اتمام تعهدات خدمت آموزش رایگان، جهت سپردن وثیقه قانونی لازم بایستی به مرکز امور دانشجویی وزارت بهداشت مراجعه نمایند.

تبصره ۲: جهت تقسیط مبلغ خرید تعهدات دانش آموختگان متقاضی، میزان بدهی کل دانش آموخته محاسبه و با معاونت توسعه مدیریت و منابع وزارت بهداشت مکاتبه بعمل آمده و پس از پرداخت اولین قسط و تقسیط کل بدهی و با ارائه گواهی از معاونت مذکور، مدارک دانش آموخته تحویل داده می شود.

-تسجیل مدارک تحصیلی جهت ترجمه

دانش آموختگانی که پس از صدور مجوز دریافت مدارک تحصیلی خود متقاضی ترجمه مدارک تحصیلی می باشند جهت تسجیل و ممهور شدن به مهر تأیید ترجمه، لازم است با در دست داشتن اصل مدارک به مرکز امور دانشجویی وزارت بهداشت مراجعه نمایند.

-وثیقه گذاری برای متقاضیان بورسیه شخصی

دانش آموختگانی که قصد دارند قبل از انجام یا خرید تعهدات، مدرک خود را آزاد نمایند می باید به مرکز امور دانشجویی وزارت بهداشت مراجعه نمایند.

دستور العمل صدور تأییدیه برای انجام طرح نیروی انسانی دانش آموختگان

اجرای غیر متمرکز قانون خدمت پزشکان و پیراپزشکان موضوع بخشنامه شماره ۱۱۰۴۵/الف مورخ ۸۳/۳/۲۴ دفتر مدیریت منابع انسانی وزارت بهداشت و درمان:

فارغ التحصیلان گروه پزشکی و پیراپزشکی مشمول قانون خدمت پزشکان و پیراپزشکان که بعد از تاریخ ۸۳/۴/۱ فارغ التحصیل می شوند قادر خواهند بود با مراجعه به یکی از دانشگاههای علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی وابسته به وزارت بهداشت، معرفینامه شروع خدمات برای محدوده جغرافیائی همان دانشگاه دریافت نمایند. (مرجع صدور معرفینامه شروع خدمات برای فارغ التحصیلان قبل از ۸۳/۴/۱ کماکان دفتر مدیریت منابع انسانی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی خواهد بود.)

ضمناً کلیه دانش آموختگان گروه پزشکی و پیراپزشکی که بعد از تاریخ ۸۳/۴/۱ در یکی از دانشگاههای علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی وابسته به وزارت بهداشت فارغ التحصیل شده و به استناد قوانین و مقررات جاری از انجام خدمات موضوع قانون مذکور معاف می باشند، قادر خواهند بود با مراجعه به دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی محل تحصیل گواهی معافیت از انجام خدمات دریافت نمایند. (مرجع صدور گواهی معافیت برای فارغ التحصیلان قبل از ۸۳/۴/۱ و نیز فارغ التحصیلان دانشگاههای آزاد و سایر دانشگاهها و موسسات آموزش عالی غیر وابسته به وزارت بهداشت کماکان دفتر مدیریت منابع انسانی وزارت بهداشت خواهد بود.)

یادآوری : معرفی به طرح نیروی انسانی دانش آموختگان با عنایت به بخشنامه شماره ۱۰۵۷۰/آ مورخ ۸۲/۲/۲۰ وزارت بهداشت، پس از سپری شدن مدت زمان ۱۵ روزه از ارسال فرم فراغت از تحصیل به وزارت مذکور، انجام خواهد پذیرفت.

با عنایت به تمرکز زدائی و تفویض امور اجرایی و کاهش حجم عملیات اجرائی در ستاد وزارت بهداشت و دانشگاهها/دانشکده های علوم پزشکی کشور بر طبق بخشنامه شماره ۸۳/۲۵۰۸۳/الف مورخ ۸۳/۹/۱ مقرر گردید :
صدور گواهی معافیت از انجام موضوع قانون خدمت پزشکان و پیرا پزشکان برای گروههای ذیل حذف گردیده و این فارغ التحصیلان قادر خواهند بود بدون نیاز به ارائه گواهی معافیت و در چهارچوب قوانین و مقررات جاری نسبت به انجام امور اجرائی مربوطه مانند اخذ ریزنمرات و دانشنامه تحصیلی، پروانه دائم پزشکی، کارت نظام پزشکی، استخدام و ... اقدام نمایند.

۱-فارغ التحصیلان رشته هایی که بعنوان مازاد بر نیاز وزارت بهداشت از انجام خدمات موضوع قانون مذکور معاف می باشند.

این رشته های تحصیلی عبارتند از :

تغذیه - شنوائی سنجی - بینائی سنجی - کاردرمانی - فیزیوتراپی - گفتار درمانی - ضبط آمار و مدارک پزشکی - مدیریت خدمات بهداشتی درمانی - آمار حیاتی - روانشناسی بالینی - خدمات اجتماعی و مددکاری - علوم و صنایع غذایی - اقتصاد بهداشت - مهندسی پزشکی - رادیوتراپی - پروتز دندان - اندام مصنوعی - رشته های مختلف بهداشتی (بهداشت مدارس - بهداشت محیط - بهداشت حرفه ای - بهداشت عمومی - بهداشت خانواده - مبارزه با بیماریها) - کتابداری پزشکی - پرستاری دندانپزشکی - بهداشتکار دهان و دندان - فارغ التحصیلان رشته های علوم پایه پزشکی تا مقطع دکتری (مقاطع دکتری و بالاتر منوط به اظهار نظر دفتر مدیریت منابع انسانی می باشند).

تذکره: بدین ترتیب رشته های مورد نیاز وزارت بهداشت که کماکان نیازمند ارائه گواهی هستند عبارتند از:

الف - پزشکی - دندانپزشکی - داروسازی و تخصص های مربوطه

ب - پرستاری - اتاق عمل - هوشبری - رادیولوژی - علوم آزمایشگاهی و علوم پایه پزشکی در مقاطع دکتری و بالاتر - (مامایی)

۲- مشمولانی که خدمات موضوع قانون را در یک مقطع انجام داده و گواهی پایان خدمت دریافت داشته اند.

تذکر مهم : کسانی که به دلایلی در مقاطع قبلی، از معافیت برخوردار گردیده اند مشمول این امتیاز نبوده و این گروه از فارغ التحصیلان نیاز به اظهار نظر دفتر مدیریت منابع انسانی در مقاطع بعدی خواهند داشت.

۳- دانش آموختگان رشته های پروانه داری که دارای پروانه دائم پزشکی می باشند.

شایان ذکر است:

۱- دانش آموختگان رشته هایی که به عنوان مازاد بر نیاز وزارت بهداشت از انجام خدمات موضوع قانون خدمت پزشکان و پیراپزشکان معاف می باشند جهت دریافت گواهی موقت، تأییدیه فراغت از تحصیل و یا مجوز تحویل دانشنامه و ریزنمرات، نیازی به ارائه نامه گواهی معافیت از انجام طرح ندارند.

۲- دانش آموختگان رشته های پروانه دار مورد نیاز طرح نیروی انسانی مشروط بر آنکه دارای پروانه دائم رشته مربوطه باشند با ارائه پروانه دائم خود، جهت دریافت تأییدیه تحصیلی یا مجوز تحویل دانشنامه و ریزنمرات، نیاز به ارائه نامه گواهی انجام طرح ندارند.

مصوبات مورخ ۸۴/۸/۱۴ اعضای کمیسیون آئین نامه اجرایی قانون پزشکان و پیرا پزشکان موضوع دستور العمل شماره ۱۳۸۴/۹/۶-الف/۷/۲۱۵۹۷۸

الف- پیرو دستورالعمل شماره ۸۳/۷/۲۵۰۸۳ الف مورخ ۸۳/۹/۱ گروههای زیر مازاد بر نیاز شناخته شده و از انجام خدمات موضوع قانون معاف می گردند:

۱- دانش آموختگان رشته های مختلف مشمول قانون خدمت پزشکان و پیراپزشکان به شرط ارائه گواهی از نیروی مقاومت بسیج سپاه پاسداران انقلاب اسلامی مبنی بر انجام ۶ ماه خدمت داوطلبانه بسیجی در جبهه های جنگ تحمیلی

۲- کارمندان رسمی و پیمانی دولت و کادر ثابت نیروی مسلح با ارائه حکم استخدامی رسمی و معرفینامه معتبر از محل کار.

۳- دانش آموختگان رشته مامایی

۴- مشمولین سطح اول آیین نامه تسهیلات اعطائی به استعدادهای درخشان... مصوب ۸۳/۱۰/۸ شورای هدایت استعدادهای درخشان.

۵- بانوان متاهل مشمول قانون مذکور که قبل از ۸۰/۹/۱ فارغ التحصیل شده اند بدون نیاز به ارائه نامه عدم نیاز از دانشگاه علوم پزشکی محل سکونت، بعنوان مازاد بر نیاز وزارت بهداشت از انجام خدمات موضوع این قانون معاف می باشند.

۶- کلیه بانوان متاهل مشمول قانون خدمت پزشکان و پیراپزشکان که همسر ایشان فوت نموده اند بعنوان مازاد بر نیاز وزارت بهداشت، از انجام خدمات موضوع این قانون معاف می باشند.

ب- خدمات استعدادهای درخشان فارغ التحصیل رشته های پزشکی، دندان پزشکی و دارو سازی موضوع آیین نامه تسهیلات اعطائی به استعداد های درخشان... در سازمانها و مراکز آموزشی، پژوهشی یا مدیریتی وابسته به وزارت بهداشت یا دانشگاهها و دانشکده های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مستقر در شهرهای (تهران، تبریز، اصفهان، شیراز و مشهد) بلا مانع می باشد.

** با توجه به مفاد تبصره ۴ ماده یک قانون خدمت پزشکان و پیراپزشکان، پزشکان عمومی ذکور منحصراً در سال دوم خدمات می توانند از امتیاز فوق بهره مند گردند.

**استعدادهای درخشان موضوع این مصوبه با ارائه مدارک ذیل شناسائی خواهند شد.

۱- برندگان مدالهای طلا-نقره و برنز کشوری از المپیادهای ریاضیات، نجوم، فیزیک، شیمی، کامپیوتر و زیست شناسی به تایید وزارت آموزش و پرورش.

۲- نفرات اول تا سی ام کنکور سراسری گروه تجربی به تایید سازمان سنجش آموزش کشور.

۳- افراد دارای ابداع یا اختراع ثبت شده در سازمان پژوهش های علمی و صنعتی در زمینه پزشکی که به تایید معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، رسیده باشد.

۴- نفرات اول تا دهم آزمونهای جامع علوم پزشکی، و دندان پزشکی و دارو سازی یا پیش کارورزی و ورودی دستپاری تخصصی پزشکی و دندان پزشکی که به تایید معاونت آموزشی وزارت بهداشت رسیده باشد.

دستور العملهای خروج موقت از کشور دانشجویان مشمول ارسالی از حوزه وظیفه عمومی

۱- صدور مجوز خروج از کشور دانشجویان برابر مفاد آیین نامه اجرائی قانون خدمت وظیفه عمومی می باید

جهت پیشرفت در امر تحصیل باشد.

۲-پیشرفت تحصیلی غالباً در مقاطع تحصیلی کارشناسی ارشد و دکتری، مفهوم می یا بد لذا دانشجویان صرفاً برای امر ذیل به سازمان وظیفه عمومی جهت دریافت مجوز خروج از کشور معرفی می گردند:

الف) انجام زیارت به مقصد کشورهای سوریه، عربستان، و عراق با ارائه فیش ثبت نام سازمان حج و زیارت.

ب) دانشجویان مقاطع تحصیلی کارشناسی ارشد و دکتری به منظور پیشرفت در امر تحصیل.

۳- صرفاً مدارک مربوط به شرکت در همایش های علمی خارج از کشور دانشجویان با ارائه مدارک زیر:

الف) گواهی پذیرش مقاله بنام دانشجو (نه دعوتنامه)

ب) خلاصه مقاله پذیرش شده

توسط مرکز امور دانشجویی وزارت بهداشت قابل بررسی بوده و در مورد سایر موارد نظیر دعوتنامه، تقویت بنیه علمی، شرکت بصورت همراه در همایشها، مقالات و...هیچگونه اقدامی صورت نخواهد گرفت.

برابر ماده ۱۰۳ آیین اجرایی قانون خدمت وظیفه عمومی، شرایط خروج موقت مشمولانی که با مجوز

سازمان وظیفه عمومی به خارج از کشور مسافرت می نمایند بشرح زیر می باشد:

۱- مجوز خروج صرفاً جهت مسافرت های علمی و زیارتی قابل اقدام می باشد.

تبصره: اخذ مدارک لازم جهت اثبات تقاضا توسط دانشگاه محل تحصیل ضروری است.

۲- صرفاً ضمانت نامه وزارتخانه های علوم و تحقیقات، بهداشت و درمان جهت مراجعت بموقع دانشجویان بورسیه مورد قبول می باشد (وزیر یا معاون وزیر).

۳- پرداخت ودیعه نقدی خروج از کشور و در صورت لزوم ارائه ضمانت نامه.

۴- مدت زمان خروج دانشجویان در هر نیمسال تحصیلی حداکثر یک ماه و صرفاً جهت شرکت در امتحان GRE یا

TOEF و یا جهت شرکت در کنفرانس های علمی و موارد مشابه با در خواست دانشگاه می باشد.